VAKIT

8 inci Yıl * Sayı : 5550 | Tahrir Telefonu: 24379 | Cuma 23 HAZİRAN - (6 ıncı ay) - 1933 | İdare Telefonu: 24370 | Sayısı 5 Kuruş

Sıcak yüzünden..

Nevyork 22, (A.A)—Ohio'da ve Pensilvanya'da hüküm süren sıcak dalgası yüzünden dün 85 kişi ölmüştür.

Mühim bir kanun

Gayri menkullere fuzuli tecavüzleri hükûmet te menedebilecek

(Üçüncü sayıfada tafsilât)

Para meselesi konferansı çıkmaza sürüklüyor

Londradan gelen son haberler iktisat konferansının para meselesi yüzünden bir çıkmaza girdiğini gösteriyor. Amerika murahhasının konferansın muvaffakıyeti para meselesine tabi olmakta devam ettikçe müzakerelerin daha fazla uzatılmasında hiç bir fayda olmıyacağını ve Amerikanın mütehavvil vaziyetinden dolayı hükûmetin şimdiden kat'î olarak bir para siyaseti tesbit edemiyeceğini söyliyorlarmış...

Amerikanın para meselesindeki vaziyeti ne dir? Bu vaziyet niçin nazara devletlerin para siyaseti ile tevfik edilememektedir? Bu hususu biraz izahat vermek lâzımdır:

Malûmdur ki, Amerika daha Vashington konferansı toplanırken altın üzerine Ambargo koydu ve dolârın kıymetini mahdut mikyasta deflâsyon (devaletion) sukutile düşürdü. Amerikada dolârın kıymetini düşürerek eşya fiatlarını yükseltmek istiyen büyük bir fikir cereyanı vardır. Binaenaleyh Cümhur reisi Ruzvelt doların kıymetini mahdut bir şekilde düşürmekle bilâhare bu cereyana tabi olmuştur. Ve şayanı dikkattir ki, şimdiye kadar doların kıymetini düşürerek eşya fiatlarını yükseltmek tecrübesi muvaffakıyetli neticeler vermiştir.

Filhakika Amerikada doların düşmeğe başlaması geçen nisanın ortalarına tesadüf eder. O vakitten bugüne kadar muhtelif mevaddı ibtidaiye fiatleri yükselmiştir: Buğdayın fiati (60) dan (73) e (% 22 +), pamuğun fiati (6,70) den (9,30) a (% 38 +), bakırın fiati (5,40) dan (8,10) a (% 50 +) yükselmiştir. Eşya fiatlerinde görülen tezayüdün vasatisî (%34) tür. Halbuki bu fiatlerin bu şekilde yükseldiği esnada doların kıymetinde görülen tenakus (% 17) den fazla değildir.

Görülüyor ki, Amerikalılar dolârı düşürmüşler, fakat buna mukabil eşya fiatlerini yükseltmeğe muvaffak olmuşlardır. Hem de eşya fiatlerinde görülen tezayüt para kıymetinde vuku bulan tenakusun

Mehmet Asım

Devamı İkinci Sayıfada

Eroinin gizli elleri

Zehir yapanlardan bir takım daha yakalandı

Bu fabrika beş odalı bir evden ibarettir

Dün yakalanan eroinciler

Kalyoncu kulluğundaki evde bulunan eroin yapmıya mahsus aletler

Gümrük muhafaza teşkilâtı, dün Beyoğlunda bir eroin imalâthanesi meydana çıkarmış, şebekenin elebaşılarını yakalamıştır.

Üç ay evvel Beyoğlunda imalâthaneleri meydana çıkarılan şebekenin takip edilmesine rağmen şehrin muhtelif yerlerinde yeni yeni yakalanan bir çok adamların üzerinde eroin bulunması gümrük muhafaza teşkilâtının nazarı dikkatini celbetmiştir.

Muhafaza teşkilâtı, İstanbulda ikinci bir imalâthanenin daha mevcut bulunduğuna kat'î şekilde kanaat getirmiş, ve bu noktadan ehemmiyetle tahkikata girişmiştir. Fakat birinci şebekenin yakalanmasından korkan kaçakçılar çok tedbirli hareket ettikleriden imalâthanenin yeri bir türlü keşfedilememiştir.

Bundan iki ay evvel bulunan bir ip ucu muhafaza teşkilâtının takibini kısmen kolaylaştırmış, ve bu iz üzerinde yürünmiye başlanmıştır. Bu arada şu ihtimal da göz önüne alınmıştır:

İstanbulda ilk eroin yapan, geçen sene seddedilmiş olanTaksimdeki Japon fabrikasıydı. Japonlar, fabrikaya aldıkları bazı gayri Türk kimselere eroinin nasıl yapıldığını öğretmişlerdi. Fabrika kapanınca eroin imalini öğrenenler ne yapıyorlardı?.

İşte bu adamların fabrika kapandıktan sonra boşta gezmeleri ve şurada, burada para sarfetmeleri nazarı dikkate alınmış ve ayrıca bunlar da takibe başlanmıştır. Bu takipler, son günlerde müsbet neticeler vermeğe başlamıştır.

Fakat kaçakçılar, takip edildiklerini anlıyarak iyice sinmişler ve çok tedbirli harekete başlamışlardır. Kaçakçıları behemehal yakalamağa azmetmiş olan gümrük muhafaza teşkilâtı kaçakçıların içine malzeme vermek bahanesile bir memurunu sokmuş, tedarik edilen malzemenin girdiği yer tesbit edilmiş, ve nihayet imalâthane basılmıştır.

İmalâthane Beyoğlunda kalyoncu kulluğunda Küflü çıkı sokağında 20 numaralı evdir. Beş

(Devamı 6 ıncı Sayıfada)

Ayakta Uyuyan BİR KONFERANS

Malî komitede söz alan olmadığı için celsenin tatil edildiği bir emrivakidir

LONDRA ,22 (A. A.) — Konferansın ikinci safhası ayakta uyuyor gibidir. Hazırlıkların ikmali mi geçikti, yoksa konferans mı çabuk açıldı?. Anlaşılamıyor.

İktısat komisyonunda söz söyliyenler henüz umumî mütalealardan dışarı çıkmadılar. Meselelerin hususiyetine girmek istiyen malî komitede ise söz alan olmadığından celsenin tatil edildiği vakidir.

Konferansın deruhte ettiği işin büyüklüğüne de, muğlaklığına da şüphe yoktur. Öyle geliyor ki, konferanstan mütevazin iş ve havanın düzelmesi istenirse az çok müsbet bazı kararlara varmak mümkün, fakat bu, hazırlıktaki konferanstan dünyanın bugünkü vaziyeti içinde çok şey istenirse, hele zengin olmıyanlardan yeni fedakârlık ve inkişaf etmek üzere olanlardan ilerlemelerini durdurmak aranırsa, korkulur ki konferans iflâsa gider.

Heyetlerin çoğu konferanstan mucize beklemekten fazla Londrayı ziyaretten, bu sevimli muhitte buluşmaktan memnun görünüyorlar. Her halde konferansın neticeleri ve akıbeti üzerinde mütalea söylemek için daha bir kaç gün beklemek lâzımdır.

ANKARA CINAYETİ

Ahmet mi, Hamit mi? evvelâ kim taarruz etti?

Huriye hanımın evinde saklı kanlı satır ve sokakta görülen kanlı izler..

Dört kurşunla öldürülen maktul Ahmet "sağdaki,,

Karısı Huriye Hanım Polise izahat veriyor

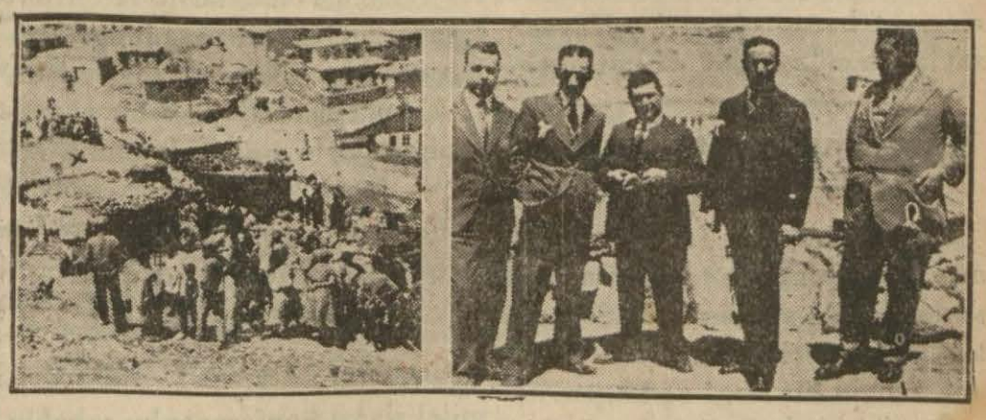

Ahmedin öldüğü ev (X) işaretli

Tahkikatı idare eden : Müddeiumumî, kısmıadlî reisi, merkez memuru ve hükûmet doktoru

Ankara, 22 (Hususî) — Burada evvelki gün Atıf Bey mahallesinde Ahmet isminde bir adamı, genç karısı Huriye Hanıma göz koyarak dört kurşunla öldüren Hamidin cinayeti nasıl yaptığı anlaşılmış gibidir. Katil bakkal Hamidin kafasında yaralar vardı. Anlaşılıyordu ki, Hamit Ahmet tarafından hücuma maruz kalmış, bir satırla yaralanmıştı. O da Ahmedi dört kurşunla öldürmüştü. Fakat evvelâ hucum eden hangisidir?. Hamit mi Ahmet mi?

Maktul Ahmedin evi aranırken

Devamı Dokuzuncu Sayıfada

Cizvitler cemiyeti reisi Inyas Loyola

Esasen cahil denecek malûmatsız bir adamdı, hattâ ancak otuz beş yaşından sonra Latin gramerini öğrenmek için çocuklarla beraber mektebe devam etti. Bununla beraber bu adamın koyduğu usuller Hıristiyanlık ve medeniyet âleminde inkılâplar yapmıştır. Volter, Didero, Dekart gibi son asrın tanıdığı en büyük garp âlimleri bile cizvit mekteplerinden çıkmıştır. Inyas Loyola'nın hüviyetindeki fevkaladelik neydi? dünya üzerinde büyük inkılâplar yapabilmesindeki esrar neden ibaretti? Bunları en meraklı maceraları ile beraber yakında (Vakıt) sütunlarında okuyacaksınız.

Inyas Loyola

Bir komünist

Gizlendiği yerde bulunarak adliyeye verilmiştir

Bir mayısta beyanname dağıtmak ve bir minareye bayrak çekmeğe davranmak suretile komünistlik tahrikâtı yapmaktan suçlu Macit Bey isminde birisi o zaman danberi ele geçmemişti.

Yapılan etraflı araştırma neticesinde, gizlendiği yer keşfedilmiş, yakalanmış ve dün adliyeye verilmiştir. Adliyece sorguya çekilmiş, hakkındaki tahkikatın derinleştirilmesine başlanmıştır.

Macit Beyin, bazan şiir yazdığı, edebiyatla meşgul olduğu söylenilmektedir. Fakat biz bu isimde bir şair ve muharrir tanımıyoruz.

Para meselesi konferansı çıkmaza sürüklüyor

Başmakaleden Devam

en aşağı iki mislidir. Bu itibarle Amerikalılar para kıymetini düşürerek eşya fiatlerini yükseltmek tecrübesinde muvaffak olmuşlar demektir.

Fakat eşya fiatlerinde görülen tezayüt yalnız dolar kıymetinin düşmesi neticesidir. Eğer Amerikalıların istediği gibi beynelmilel gümrük tarifeleri de indirilecek, Amerika ihracatı bu suretle daha ziyade kolaylaşacak olursa fiatlerin bir kat daha artacağı şüphesizdir.

Ancak Amerikalılar bugünkü vaziyetin ne dereceye kadar devam edeceğinden tamamile emin değildirler. Onun için doların kıymetini tesbit etmek teklifi karşısında derhal karar veremiyorlar. "Bir kere eşya fiatleri ile doların kıymeti arasında normal bir nisbet hasıl olsun. Ondan sonra doların kıymetini tesbit edebiliriz.,, diyorlar; diğer devletlerin doların kıymetini tesbit etmek lüzumundan bahsettikçe onlar; bilâkis gümrük tarifelerinin indirilmesi teklifini ileriye sürüyorlar.

Diğer taraftan Amerikalıların Avrupa devletleri ile üzerinde anlaşamadıkları bir de altın meselesi vardır. Ajansların verdikleri malûmata göre Amerika hükûmetinin fikri altını fertler arasında bir kıymet ölçüsü olmaktan çıkararak yalnız devletler arasında bir mübadele vasıtası haline getirmektir. Eğer Amerikanın bu husustaki teklifi kabul edelirse her memlekette altın beynelmilel bir inhisar maddesi olacaktır. Ondan sonra bu maden fertler arasında para olarak kullanılmıyacaktır. Yalnız iki memleketin ticarî muvazenesi arasında görülecek farklar altın ile ödenecektir. Öyle görülüyor ki, Amerikalıların bu fikri de Londrada mülâyim bir telâkki bulmamıştır. İşte Amerikalılar ile Avrupalılar arasındaki bu anlaşamamazlıklara bakarak konferansın şimdiden iflâsına hükmolunabilir.

Mehmet Asım

Boyabatta

Seller kasabayı bastı, 20 ev yıkıldı

Sinop, 22 (A.A.) — Çarşamba akşamı Boyabada çok sürekli yağan yağmurlardan kasaba içinden geçen Karaçay taşmış, şehrin dere boyundaki mahalleleri kısmen su altında kalmıştır. İki fabrika, bir hamam hasara uğramış, 20 ev çökmüştür.

Sebze bahçeleriyle dört köyde mezruat harap olmuştur. Hayvan zayiatı henüz tesbit edilmemiştir.

Kastamunu kız mektebinde sergi

Kastamonu, 22 (A.A.) — Kız orta mektebimizde talebenin ders senesi içinde yapmış oldukları resim, dikiş, biçkiye ait işleri teşhir için zengin bir sergi açılmıştır.

Sergiyi bir hafta içinde altı binden fazla ziyaretçi gezmiştir.

Giresunda yeni köprüler

Giresun, 22 (A.A.) — Giresun Şarkî Karahisar yolundaki köprülerin esaslı surette tamiri ve bazılarının yeniden inşası için Nafıa Vekâletince 50 bin liralık tahsisat verilmiştir. Tamir ve inşaata başlanmak üzeredir.

SON HABERLER

Londra konferansında para işleri halledilmedikçe...

Konferansın uzamasına lüzum olmadığını Amerikalılar ileri sürüyor

Londra, 22 (A.A.) — Alman heyeti murahhasası ile yakından konuşanlar, Almanyanın bugünlerde müsbet bir teklif yapmıyacağını söyliyorlar. Diğer taraftan heyeti murahhasa azalarının değiştirilmesi Almanyanın konferans mesaisine karşı tamamen lâkayt kaldığını gösteriyor.

Hugenberg muhtırası meselesinden sonra, Almanyanın hiç olmazsa muvakakten filî bir iştirakte bulunmıyacağı fikri büyümektedir.

Almanyada bilhassa Berlinde, bir kaç gündenberi, konferans millî Alman fırkası ile naziler arasında dahilî bir rakabet telâkki ediliyor.

Londra, 22 (A.A.) — Amerikalılar, konferansın muvaffakiyeti para meselesine tabi olmakta devam ettikçe, konferansı daha ziyade uzatmanın lüzumsuz olacağını söyliyorlar. Amerikalılar, dahilî vaziyetten dolayi hükûmetin kati surette para siyasetini tesbit etmiyeceğini ve şimdilik, doları düşürmek suretiyle fiatları yükseltmek kabil olup olmıyacağını da tetkik ile meşğul olduğunu bildiriyorlar..

Dolar kendi kendine piyasasını ne zaman bulacak?- Zannedildiğine göre iki ay kadar bir istikrar kabil olabilecek ve faydalı bir şekilde bugünkü müzakerelere tekrar başlanabilecektir.

İngilizler, gelecek hafta M. Musley gelince, M. Rozveltin para meselesi üzerindeki katî düşüncelerini öğrenebileceklerini düşünüyorlar. Fakat konferans koridorlarında şüphe hakimdir ve M. Musleyin vazifesinin zaman kazanmaktan ibaret olmasından endişe ediliyor.

Ingilizlerin verdiği borç

Dolar düşmeseydi 1 milyon 750 bin yerine 3 milyon Sterlin vereceklerdi

Londra, 21 (Hususî) — İngiliz gazeteleri harp borçlarının (15) haziran taksiti hakkında İngiltere hükûmeti ile Amerika Cümhur reisi M. Ruzvelt arasında vuku bulan itilâftan büyük bir memnuniyetle bahsetmekte ve bu itilâfın siyasî ve malî faydalarını teşrih eylemektedirler.

İngiltere hükûmeti Amerikaya haziran taksitinin onda biri olmak üzere (1) milyon (750,000) İsterlin vermişti. Eğer Amerika hükûmeti dolar fiatini düşürmemiş olsaydı. Taksitin onda biri (3) milyon İsterlini bulacktı. Bundan başka İngiltere hükûmeti bu tediye esnasında borcu gümüş ile ödemek imkânından da ayrıca istifade etmiştir. Çünkü gümüşün bugünkü rayicine göre Amerika hükûmeti (% 28) dercesinde bir menfaat göstermektedir.

Sterlin - Dolar

Londra, 22 (A.A.) — İngiliz iş aleminin İngiliz lirasını dolar nisbetinde kıymetinden düşürmek temayülüne karşı gelebilmek ümidile paraları altın ölçüsüne tabi olan devletlerin İngiliz malları Amerikan rekabetine karşı düşük bir vaziyette bulunmasın diye Amerika ihracatına karşı bir kambiyo taviz at vergisi almağı düşündüklerine dair bir şayia vardır.

Cemiyeti akvama müzaharet cemiyetinde Türkiye, Yunan murahhasları

LOZAN, 21 (Hususî) — Cemiyeti Akvama müzaharet cemiyeti bu sene Montröde toplanmıştır. Cemiyete Türkiye namına Ahmet İhsan Bey itirak etmiştir.

İlk içtimada, Ahmet İhsan Bey, Türk — Yunan dostluğundan bahsetmiş ve Türkle Yunanın çocukluk arkadaşı olduklarını ve biribirlerine mütekabil samimiyet ve hürmet beslediklerini söylemiştir.

Ahmet İhsan Beye Yunan murahhası şöyle mukabele etmiştir:

"— Aramızda Türk mürahhaslarını gördüğüm için çok memnunum ve bu sevinçle, hepinizin hissiyatına tercüman olduğuma eminim.

"Bu sevincin bir Yunan mürahhası tarafından izhar edilmesi, cemiyetimizin fikir zaferidir. Ve Ahmet İhsan Beyin, bahsettiği dostluktan biraz da kendime bir şeref hissesi ayırmamı beşerî zafıma hamledin, Bu dostluğun teessüsünde, benim de yardımım vardır. Bu işin, mütevazı bir işçisiyim.,,

Beynelmilel mesai konferansı

Cenevre, 22 (A.A.) — Beynelmilel siyasî konferansı bu sabahki toplantısında beynelmilel mesaî bürosunun raporunu tetkik etmiştir.

Bu münasebetle bir çok mürahhaslar bugünkü iktısadî meseleler hakkında fikir teatisinde bulunmuşlardır. Mürahhaslardan bir çoğu Albert Thomas'ın hatırasını hürmetle anmışlardır.

Türkiye güreş rekorları

Eskişehir, 22 (A.A.) — 30 haziran cuma günü Eskişehirde Türkiye baş pehlivanlarının iştirakile büyük bir güreş yapılacak, Türkiye rekorları tesbit edilecektir.

Irak başvekili

Berut, 21 — Kral Ali Hazretlerinin nihayet üç güne kadar burada bulunacakları tahakkuk etmiştir. Kendileri temmuzun on beşine kadar burada kalacaklar, sonra doğruca İstanbula giderek yazın mühim bir kısmını Boğaz içinde ve Yalovada geçireceklerdir.

Yunan intihabatı

Selânikte pek kızıştı, şiddetli tenkitler var

ATİNA, 22 (Hususî) — Selânikte 2 temmuzda yapılacak mükerrer meb'us intihabatı mücadelesi kızışmıştır. Muhalefet rüesasından Panaastasyu, Sofyanopulos, Kafandaris, Selâniğe giderek intihabat propagandası maksadile hükûmet aleyhine gayet şiddetli nutuklar irat ediyorlar. Bilhassa Kafandarisin irat edeceği nutuk hükûmetin malî, iktısadî, ve umumî siyaseti hakkında gayet şiddetli tenkitleri ihtiva edecektir. M. Venizelosun Selâniğe gitmekten vazgeçtiği hakkında hükûmet mahafilinden çıkarılan şayiaların aslı yoktur. M. Venizelos bilâkis Selâniğe gidecek ve meb'us intihabatının arefesinde gayet mühim bir nutuk irat edecektir. Başvekil M. Çaldaris, hükûmet namzetleri lehinde propaganda yapmak için Selâniğe gidecek, ve hükûmetin icraatı programı hakkında uzun bir nutuk söyliyecektir.

ATİNA, 22 — (Hususî) — M. Venizelos aleyhinde yapılan suikast tahkikatına dün de ayni ketumiyetle devam edilmiştir. Yeni bazı tevkifat icrası bekleniyor. Bu hususta yeniden bazı tevkif müzekkereleri kesilmiştir.

Mersin halkevi

Köycülük şubesi köylere gezinti tertip ediyor

Mersin, 22 (A.A.) — Halkevi koycülük şubesi tarafından civar köylerle tanışma ve anlaşma gezintileri tertibine başlanmıştır. Yarın ilk kafile Mersine civar Emirler köyüne kadar gezecektir. Bu gezintilerde ev tarafından köye armağan edilen bayrağımız merasimle köy meydanında hazırlanan direğe çekilecektir.

Şehir bandosu ve köylü saz şairleri tarafından millî türküler çalınacaktır ve millî oyunlar oynanacaktır. Şenliğe vali, fırka ve belediye ve cemiyetler resileri esnaf teşekkülleri ve evin bütün şubeelri iştirak etmektedir. Emirler köyü ev tarafından nümune köyü haline getirilmiştir.

ithalât

iktısat vekâletin yeni bir karar

ANKARA, 22 (Hususî) İktısat Vekâleti, bilhassa ih tacirlerimizi alâkadar eden ve mühim bir karar vermiştir karara göre İktısat Vekâletin kas eşyası olarak kabul ed eşyadan kömürden maada memleketten ihracı mukabil kok kömürü ithali hakkında şartlar tesbit edilmiştir.

Kok kömürü ithal etmek is yenler 8 temmuz 933 akşamın dar vekâlete müracaat ederek halât mukabili yapacakları ih cat eşyasını, bunları nereye se kedeceklerini, ithal ve ihraç e cekleri eşyanın kıymetini bild ceklerdir.

İhracat 8 temmuz 933 tarih den sonra yapılacaktır. Kok k mürü ithal etmek istiyenler 930 senesine veya daha evvelki neler mahsulü tütün, halı, ti ihraç edecekler tercih olunacak tır. Millî bir bankadan yüzde nisbetinde teminat mektubu ge renler ithali daha evvel yapabil ceklerdir.

İthal müddeti 1 Teşrinisani 9 tarihine kadardır. İhracat müd ti 8 temmuzdan itibaren altı olarak tesbitedilmiştir.

Amerikanın bsyannam

Londra, 22 (A.A.) — Amerika mürahhas heyeti bir beyanna neşretmiştir. Bu beyannamede d niyor ki

"Amerika hükûmeti dö metlerinin muvakkat bir zaman çin tebiti hakkında bir takım te birler alınmasını şimdiki halde v kitsiz ve münasebetsiz bulmakta dır.

Çünkü Amerikan hükûmeti fi atları yükseltmek için sarfetti gayretlerin elinden gelebilecek e değerli hizmet olduğu ve bu ga retleri sekteye uğratabilecek h şeyin konferansa, istikrar husu sunda çabucak yapılmış bir iti bulunmasından daha fazla zar vereceği kanaatindedir.,,

Amerikan hükûmeti iktısadî v ziyeti uyandırmak ve fiatları yü seltmek için milletler arasında p ra ve vergi işleri hakkında anla maesasına müstenit bir siyaset t sis ve temini hususunda alınacak tedbirleri terviç ve iltizam etme tedir.

Londra, 22 (A.A.) — Amerika mürahhas heyetinin beyannam Vaşingtondan gönderilen gizli t limat üzerine ve bütün gece sür bir toplantı bittikten sonra neş dilmiştir.

İzmir panayırı hazırlıkl

İZMİR, 22 (A.A.) — 9 Ey panayır komisyonu toplantıları devam etmektedir. Panayıra ka her taraftan büyük bir alâka gö terilmektedir.

Bu hususta İktısat Vekâletin de malî yardımlara muvafakat dilmiştir.

Panayır yeri olarak intihap e len Gazi meydanı arkasındaki t bin metre murabbaı sahanın t mizlenme ameliyesi hararetle d vam etmektedir.

Panayır komisyonu Bursada a çılacak sergiye İzmir namına i rak edilmesine karar vermiştir.

Mühim bir kanun

Fuzulî tecavüzlerihükûmet te menedebilecek

Bir gayri menkul üzerine vuku gelen fuzulî tecavüzler bir zaman idare meclisleri karariyle hükûmetçe menedilebiliyordu.

Sonraları hükûmetten bu salâhiyet alındı ve kanunu medenî'ye göre bir gayri menkulü elinde bulunduran kimse bir fuzulî tecavüze oğrarsa bunu yalnız edebî ise kendi defedebilir, olmadığı takdirde mahkemeye giderdi.

Halbuki kanunu medeninin böyle bir gayri menkulü — bittabi mülkiyet, irtifak ve intifa hakkı, yahut bir akitle — elinde bulundurana verdiği bu mukavemet salâhiyetine hükûmet lâkayt kaldıkça bir çok âsayişi bozan hadiseler çıkıyor, hattâ bir çok kanlı vakalar oluyordu.

Onun için Dahiliye Vekâleti ile Adliye Vekâleti bu yıl meclisin son günlerinde buna dair mühim bir lâyiha getirdiler. Lâyiha kanun olarak kabul olundu. Bu günlerde de resmî gazete ile neşrolunmak üzeredir.

Bu kanuna göre artık "Bir kimsenin yedinde bulunan gayri menkule başkası tarafından tecavüz ve müdahale olunarak ihdası yet edildikte, vilâyette vali, kazada kaymakam ve nahiyede nahiye müdürü tarafından yapılan tecavüz def ve eski hale iade olunur.

"Tecavüz eden gayri menkul üzerinde terciha şayan bir hakkı olduğunu iddia etse bile mahkemeye müracaat eylemesi lüzumu tenbih olunur.

"Bu hal tarafların mahkemeye müracaatla refi yet veya mülkiyet davaları açmalarına mani olmaz.

"Bu hususta bir de nizamname yapılır.

Kanunun bu birinci maddesi hükmüdür. İkinci maddesinde bir de ceza teyidi vardır.

Burada deniliyor ki:

"Tecavüzü defedilen kimse mahkeme karariyle kendisine teslim edilmeksizin o gayri menkule tekrar tecavüz ederse birinci maddeye göre tacüzü refedilmekle beraber, sulh mahkemesince bir aydan altı aya kadar hapis veya beş liradan elli liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilir.,,

Bu kanunun gayri menkul tasarrufundaki hak sahiplerine büyük bir kuvvet olduğu şüphesiz dir. Bu sayede bir çok vukuatın önü alınacak, zorbalar, "Haydi şu mahkemeye git,, deyip şunun bunun mülküne tecavüz edemiyecektir.

Bir Arnavudu öldüren diğer bir Arnavudun muhakemesi

Lâlezar bostanı cinayeti davasına ait muhakemeye, dün İstanbul ağır ceza mahkemesinde devam olunmuştur.

Bu davada suçlu, arnavut Kehan Efendidir. Bir para kavgası arasında, arnavut Murat Efendiyi öldürdüğü kaydiyle, muhakeme edilmektedir.

Dünkü muhakemede, keşif raporu okunmuş, sonra şahit Yusuf Efendi dinlenilmiş, kendisinden bazı izahat alınmıştır.

Muhakeme şahit çağrılması, vak'aya ait tabanca ve kurşunların getirtilmesi için kalmıştır.

Borsa haricinde

Muamele yapan 41 kişinin muhakemesi başlıyacak

Bir müddet evvel, Türk parasını koruma kanununa uygun olmıyacak şekilde hareket ettikleri, borsa haricinde mumale yaptıkları kaydiyle 41 kişinin mahkemeye verildiklerini yazmıştık.

Bu meseleden suçlu görülen Lübnan Sabaasından Mehmet Gundur Efendiyle Sadettin, İranoks, Vasil, İvan Sernik, Antuvan, Barlariç, Pavloviç Efendiler ve diğer suçlular, dün İstanbul üçuncü ceza mahkemesinde muhakeme edileceklerdi. Fakat, suçlulardan bazılarına tebligat yapılamadığı anlaşılmış, bunun için muhakeme teşrini evvele bırakılmıştır.

Vapurların kıymetini takdir

Vapurların kıymetini takdir komisyonu dün öğleden evvel Sırrı Beyin reisliği altında toplanarak işe başlamıştır.

Dünkü toplantıda vapurcuların murahhası Loyit kumpanyasından M. Yivyini tarafmdan takdiri kıymete dair verilen rapor okunmuştur.

Bu rapora göre bütün vapurlar iyiden iyiye tetkik edilerek kıymet takdir edilecektir.

Polis Haberleri

Hamallar arasında

Büyük bir arbede başlamak üzere iken ...

Eminönü Haydar sokağında bir kavga olmuştur. Burada hamallık yapan çakır oğlu Hasan ile Hasır iskelesi hamal kolbaşılarından İsmail arasında yükalmak yüzünden çıkan bu kavga az kaldı büyük bir hâdisenin meydan almasına sebep olacaktı.

Münakaaş her ikisini de hayli asabileştirdiği için birbirilerinin üzerine atılmak üzere idiler. Etraftan hâdise mahalline gelenler de kavgayı yatıştırmak şöyle dursun iki taraf olmuşlar, bir kısmı Hasanı bir kısmı kolbaşıyı iltizam etmeğe başlamıştır.

Bu esnada Hasan, kolbaşının daha çok taraftar toplıyamıyacağını düşünerek kavgadan ıslanmadan çıkmamak için ilk yumruğu yerleştirmeği muvafık buldu. Elinde tuttuğu yük denklerini kaldırmıya mahsus kancayı İsmailin yüzüne çarpmıştır. Ucu sivri kanca derhal kolbaşının kaşını baştan başa yarmıştır.

Hâdise bir kaç kişinin birbirine girmesine meydan kalmadan Hasanın yakalanmasile neticelenmiştir.

§ Ayazpaşada Çenberli handa oturan Avram oğlu 11 yaşında Soçun, Şişlide tramvaydan atlarken düşmüş dizinden yaralanmıştır.

§ Haydarpaşada oturan arabacılar kâhyası Hilmi Efendi karısı Şükriye Hanımla giderken şoför Sadrettin önlerine çıkarak sarkıntılık etmiştir. Sadrettin yakalanmıştır.

§ Galata Necati B. caddesinden geçmekte olan 2556 numaralı otomobil Fuat isminde birine çarparak başından yaralamış ve şoför yakalanmıştır.

Sarayburnu

Talipsiz kaldı, tramvay işletilmesi

Belediye Saray burnu gazinosunu üç sene müddetle kiralamıya karar vermiş ve müzayede açmıştı. İstanbulun en güzel bir yeri olan Sarayburnuna hiç kimse talıp çıkmamıştır.

Yalnız eski müstecir on sene müddetle talip olmuştur. Belediye bu yaz mühmel bir halde kalacak olan gazino ile bahçeyi canlandırmak için Sarayburnuna kadar tramvay hattı yapılmasını düşünmektedir. Bu takdirde Saraybur nunun rağbet göreceği tahmin edilmektedir.

Osmanın muhakemesi

Şahitler onun itirafını işittiklerini söylüyorlar

İstanbul ağır ceza mahkemesinde bir kaç ay önce Kadıköyünde işlenen bir cinayetin muhakemesi görülmüştür.

Bu cinayeti işlemekten suçlu görülen, demiryolları amelesinden Osmandır Bir bostanda, kavga neticesinde Hasan ismindeki arkadaşını öldürdüğü, davanın esasını teşkil ediyor.

Başka iki kişi de, bu kavgaya sebep oldukları noktasından mevkuf olmıyarak muhakemeye dahil bulunuyor.

Dün bir kaç şahit dinlenilmiş, bunlar, vak'ayı görmediklerini, ancak karakolda sorguya çekilen suçluların bazı itiraflarda bulunduklarını işittiklerini söylemişlerdir.

Mahkeme, diğer şahitlerin de çağrılması karariyle, muhakemeyi başka bir güne bırakmıştır.

Türk-Yunan mahkemesi

Dün Türk — Yunan muhtelit hâkem mahkemesinde 17 davaya bakılmıştır. Bunlardan 11 i talik, 6 sı reddedilmiştir. Reddedilen davalarda hükûmetimizden 600 bin lira tazminat isten yordu.

VAKIT

Gündelik, Siyasî Gazete
İstanbul Ankara Caddesi, VAKIT yurdu

Telefon Numaraları
Yazı işleri telefonu: 24379
İdare telefonu : 24376

Telgraf adresi: İstanbul — VAKIT
Posta kutusu No. 46

Abone bedelleri :

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	750 „	1450 „
3 aylık	400 „	800 „
1 aylık	150 „	300 „

İlân ücretleri :

Ticarî ilânların ilân sahifelerinde santimi 30 kuruştan başlar, ilk sahifede 250 kuruşa kadar çıkar.

Büyük, fazla, devamlı ilân verenlere ait ayrı tenzilât vardır.

Resmî ilânların bir satırı 10 kuruştur.

Küçük ilânlar :

Bir defası 30 iki defası 50 üç defası 65 dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık ilân verenlerin bir defası meccanendir. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir.

Esrar ihracı

Vapurda yakalanan yedi kişi adliyede

Viyenna vapurunda esrar kaçırmaktan suçlu olarak haklarında tahkikat yapılan yedi kişi, dün adliyeye verilmişlerdir.

Yani, Bartolotsi, Piyeto, Rodolf, Etem, Albanto, ve Şakir isimlerindeki bu yedi kişinin suçu, memleket haricine çıkarılması yasak olan eşyayı memleket haricine kaçırmağa teşebbüs olması noktasından, ihtisas mahkemesine ait görülmüş ve suçlular, bu hususta kanuna uygun olarak haklarında takibat yapılmak üzere, ihtisas mahkemesi müddei umumiliğine gönderilmişlerdir.

Bir köydeki cinayetin muhakemesi

Silivriye tabi Celâliye köyünde çoban Mustafayı öldürmekten suçlu korucu Nuhla Hüseyinin muhakemelerine, İstanbul ağır ceza mahkemesinde dün devam edilmiştir.

Dünkü muhakemede, Sami Bey isminde bir doktor şahit olarak dinlenilmiş, kendisinden atılan kurşunun nevi hakkında izahat alındıktan sonra, bu hususta tıbbı adlî müessesesinden bazı sualler sorulmasına lüzum görülmüş, muhakeme temmuza bırakılmıştır.

Gazino ve tiyatrolarda çalgı

Gazino ve tiyatro gibi umumî yerlerde çalgı çalanların mensup oldukları cemiyetlerden vesika almaları lâzım geleceği belediye reisliği tarafından şubelere bildirilmiştir. Vesikası olmıyanlar çalışmaktan menedilecektir.

Yeni mezarlık

Mezarlık yapılacak olan Zincirlikuyudaki tarlaya kıymet takdir için Defterdarlıkta bir komisyon teşekkül etmişti. Komisyon tarlaya 20000 lira kıymet takdir etmiş ve keyfiyeti Maliye Vekâletine bildirmiştir. Vekâlet bunu tasdik ettikten sonra tarlanın belediyeye devir muamelesi yapılacaktır.

Belediye lokantasında 800 kişiye yemek

Belediye lokantasının üst katı da bir haftaya kadar açılacaktır. Dünden itibaren üst katta tadilâta başlanmıştır. Bu salon da açıldıktan sonra öğleyin belediye lokantasında 800 kişi kadar yemek yeyebilecektir.

Salon gayet güzel bir şekilde tanzim edilecek ve burada resmî ziyafetlerde verilebilecektir.

15 Yıl Evelki VAKIT

23 Haziran 1918

— Köprü müruriye resminin bugünden itibaren bir misli fazlasiyle istifa edileceği Şehremanetinden tebliğ edilmiştir.

— Berlin, 21 — Berline tetkikat için giden Osmanlı hukuşinasları dün Almanya başvekili tarafından çay ziyafetine davet edilmiştir.

— Mürahhaslarımızla, Gürcü, Ermeni mürahhasları ve şehrimizdeki düveli müttefika sefirlerinden mürekkep olarak aktedilmesi takarrür eden İstanbul konferans bir kaç güne kadar Kasımpaşada kâin Bahriye nezaretinin büyük salonunda toplanmağa başlıyacaktır.

İLMÎ BAHİSLER

Rayons cosmiques hâdiseleri

Son seneler zarfında "Rayons cosmiques,, etrafındaki tetkikatın büyük ehemmiyet aldığı malûmdur. Arz üzerine güneşten ve yıldızlardanb bir takım şu'alar geldiği gibi Rayons cosmiques isminde bir de esrarengiz diğer bir şua daha gelir.

Bu şua'ın esrarengiz olmasının sebebi nereden geldiğinin ve mahiyetinin iyice henüz tayin edilememiş olmasındandır. Rayons cosmiques öyle bir şuadır ki bir metre kalınlığında bir maden tabakasından âdeta bir pencere camından geçer gibi geçer.

Bu maden tabakasının içindeki zerrelerin vaziyetlerin ve maden tabakasının ilerisini bu şua ile görmek kabildir.

Fakat şua'ın membaı ve mahiyeti meçhul olduğu, henüz fennî vasıtalarla bu şua üzerinde insanların tasarruf yapması mümkün olamadığı için filiyatta şua'ın kuvvetinden istifade edilemiyor.

Lâkin bu hal böylece devam edecek değildir. Fizik âlimlerinin taharriyatı bu şua'ın esrarını da bir gün keşfedecektir.

Şimdi radyom, rontken ve saire gibi şualar nasıl kulanılıyorsa Rayons cosmiques denilen şualar üzerinde de tasarruf yapmağa imkân hasıl olacaktır.

Rayons cosmiques arzın her tarafında vardır. Göllerin altında da buna tesadüf edilir. Fakat madenlerin alt tabakalarında bu şua yoktur. Bundan anlaşılır ki Ra - güneş istikametinde olarak toplamak mümkün değildir. Binaenaleyh membaı da güneş olmamak lâzım gelmektedir. Bu şua'ın membaı fezada bulunan semavî ecram olduğu anlaşılmaktadır. .

Rayons cosmiques karşısında bir parça cisim tutulursa şayanı dikkat bazı hâdiseler olur: Bu cismin içindeki atomlar patlıyarak uçarlar. Fakat bu hâdise mütemadiyen vaki olmaz. Ancak bir saatte üç, yahut dört defa olur.

Bu hâdiselerin bazı aletler yardımı ile fotoğrafisi alınabilmiştir. Bu gibi hâdiseler tabiî alelâde cisimler içinde olduğu gibi insanların uzviyetleri içerisinde de vuku bulur. Fakat hâdiselerin vücut üzerinde oluşu hayat için faydalı mı, yoksa zararlı mıdır, bu cihet henüz anlaşılmış değildir.

Her halde Rayons cosmiques denilen şuaların mahiyeti hakkında henüz kat'î olarak söz söyliyecek zaman gelmemiştir. Yalnız söylenecek şey şudur ki bugün gerek vücudumuzun içinde, gerek muhitimiz de Rayons cosmiques tesiratı ile bir takım hâdiseler olmaktadır. Fakat bu hâdiselerin vukuundan bizi haberdar edecek vesait mevcut değildir.

Bu hâdiselerin ehemmiyeti ilmî keşfiyatla bir gün meydana çıkacaktır. Şimdi nasıl bir radyo aleti ile uzaklardaki sesleri ve hâdiseleri işidiyorsak yeni bir aletle etrafımızda esrarengiz şua'ın yaptığı hâdiseleri takip etmek mümkün olacaktır. İhtimalki o vakit dünya yüzünün manzarası insanlar için tamamen değişecektir.

Iktısat Haberleri

Azalan ve çoğalan ihracat maddelerimiz

İhracat ofisinin hazırladığı bir istatistiğe göre, 1933 senesi ilk beş ayında 186.538 liralık afyon, 13.392.490 liralık arpa, 4.061.949 liralık fındık, 129.044 liralık halı, 1.334.566 liralık incir, 239.413 liralık maden kömürü, 1.401.981 liralık pamuk, 1.376.921 liralık tiftik, 11.141.684 liralık tütün, 10.869.274 liralık üzüm, 8216.361 liralık yumurta, 680.936 liralık yün, 7.550.778 liralık zeytin yağı ihraç edilmiştir.

1932 senesi ilk beş ayındaki ihracata nazaran 1933 senesinde afyon ihracı artmış, arpa ihracı azalmış, fındık ihracı arasında mühim bir fark olmamış, incir ihracı azalmış, maden kömürü çoğalmış, pamuk ihracı azalmış, tiftik, üzüm, zeytin yağı ihraçları çoğalmıştır.

Ege mıntakası mahsulleri ve ihraçları

İzmir ticaret odasının hazırladığı bir rapora göre, umum Türkiye ihracatının takriben yarısı Ege mıntakasından yapılmaktadır.

Umumî harpten evvel Eğe mıntakasının 1910 da 7 milyon iken 1913 te 7 buçuk milyon olmuş ve umumî harpten sonra 1926 da 75 milyon ve 1929 da 89 milyon liraya baliğ olmuştur.

Ege mıntakasının başlıca ihracat maddesi üzüm, incir, tütün, palamut ve palamut hülâsası ile zeytin yağı, afyon, pamuk, miyan kökü, arpa, ve bakla ile halıdır.

Ege mıntakasındaki üzüm 555 bin dönüm çekirdeksiz, 68 bin dönüm razaki, 89 bin dönüm siyah üzüm olmak üzere 698 bin dönümdür..

1932 senesinde 9 milyon liralık üzüm satılmıştır.

Ege mıntakasındaki incir bahçeleri ise 150 bin dönümdür. 1932 de 3.5 milyon liralık incir ihraç edilmiştir.

Harpten evvel 300 — 900 bin altın lira arasında ihraç edilen tütün 1932 senesinde 16 buçuk milyon liraya düşmüştür.

Zeytin yağı ise umumî harpten evvel 300 bin altın lira arasında ihraç edilirken 1932 senesinde 35 bin ton istihsal edilmiştir.

Afyon ihracatı da önce 400 — 500 bin lira arasında iken 2 milyon liraya kadar çıkmış 1931 de bir buçuk milyon liraya düşmüştür.

Bulgarlar ve balıkçılık

Verilen haberlere göre Bulgar hükûmeti balıkçılığa fazla ehemmiyet ermeğe başlamış ve Sozopol'da bir balıkçılık mektebi açmış ve bu mektep emrine hususî balıkçı gemisi de almıştır.

Bu mektebe alınan talebelere aynı zamanda kooperatifin ehemmiyeti de bildirilecektir.

Halide Hanımın tavuğunun başına gelenler!

Kasımpaşa civarında garip bir tavuk hırsızlığı vak'ası olmuştur. Kasımpaşada oturan Halide hanım cins tavuklar beslemekte imiş. Tavuklarından birisi evvelki gün kaybolmuştur.

Komşulardan bazıları bu tavuğu gene o civarda oturan Hatice hanım isminde bir kadının çaldığını gördüklerini söylemişlerdir... Bunun üzerine zabıta memurları Hatice hanımı yakalamışlar, evinde de araştırma yapmışlar, bir köşede tavuğun tüylerini bulmuşlardır.

Buna rağmen Hatice hanım hırsızlığı inkâr ederek bu tüyleri yastık yapmak üzere sokaktan topladığını söylemiştir.

Bu sırada memurlardan birisi ocakta kaynamakta olan bir tencereyi görmüş ve derhal kapağını açmıştır. Kapak açılınca tencerenin içinde Halide hanımın cins tavuğunun kaynamakta olduğu görülmüştür. İş bu suretle meydana çıkınca Hatice hanım artık inkârdan vaz geçmiştir.

Tavuk hırsızı kadın adliyeye teslim edilmiştir.

KADIKÖY

Havagazı Şirketi

26 Haziran Pazartesi günü saat 15 te Kadıköyünde Süreyya Paşa sineması salonunda verilecek olan amelî yemek ve pasta pişirme dersine bütün Hanımefendileri davet eder.

Elektrikle işliyen bulaşık yıkama makinasının tecrübeleri yapılacaktır. (4828)

Edirne yoluna beynelmilel işaretler konacak

Vali muavini Ali rıza, belediye reis muavini Hâmit, turing klüpten Şükrü Âli ve belediye makine şubesi müdürü Şefik Beyler Edirneye gitmişlerdir.

Heyet, İstanbul ile Edirne arasındaki otomobil ve otobüs yolu üzerinde konulacak beynelmilel seyrüsefer işaretlerinin mevkilerini tayin edecektir. Avrupadan İstanbula gelecek seyyar ve İstanbula gelecek seyyahlar ve yolcular hiç bir müşkülâta ve arızaya maruz kalmaksızın bu işaretlerin delâletiyle kolayca İstanbula gidebileceklerdir.

Heyet cumartesi günü şehrimize dönecektir. Ali Rıza ve Hâmit Beylerin bindikleri otomobil, Küçükçekmeceye geldiği zaman otomobilin morörü bozulmuş ve motör tamir edilinciye kadar bir müddet yolda kalmağa mecbur olmuşlardır.

Keskin doktorunu vurdular

ANKARA, 22 (Hususî) — Keskin kazası hükûmet doktoru Cemal Bey gezerken bazı kimseler tarafından rüvelverle kasığından vurulmuştur. yarası ağırdır. Kendisi Ankara hastanesine getirilmiştir. Cemal Beyi yaralıyanlar aranmaktadır.

Mecidiye İzmirde

Mecidiye kruvazörümüz İzmire gitmiştir. Müstahkem mevki kumandanı kruvazörü ziyaret etmiş, süvari de iadei ziyarette bulunmuştur. Bir çok halk kruvazörü gezmiştir. Mecidiye akşam üzeri limandan hareket etmiştir.

Çocuk zehirlendi

İçtiğimiz Gazozlarda zaharin zehirleyicidir

Kadıköyünde Yel değirmeninde oturan Devlet demiryolları memurlarından Tevfik Beyin on iki yaşındaki kızı Neriman dün sokaktan geçen bir gazözcüden yüz para mukabilinde bir şişe gazöz almış ve içmiştir. Küçük Neriman Hanımın arkadaşlarından biri de ayni suretle hararetini teskin etmek istemiş ve yüz paralık bir gazöz de o içmiştir. Aradan yarım saat geçmeden zavallı iki kızcağız müthiş sancılar hissetmeğe başlamış ve derhal yakın bir eczaneye nakledilerek tedavi edilmişlerdir.

Bu münasebetle, Neriman Hanımla arkadaşının içtikleri yüz paralık gazözlerin zaharinle imal edildiği anlaşılmıştır.

Bu hâdise üzerine zabıtai belediye memurları harekete geçerek seyyar meşrubat satanların mallarını muayeneye sevketmişlerdir. Mesele sıhhati umumiye ile yakından alâkadar bulunan mühim bir mahiyeti haiz bulunduğundan, İstanbul sokaklarını dolduran seyyar şerbetçi ve gazözcülerin mallarını sıkı bir sıhhî muayeneye tabi tutulduğu takdirde dün Kadıköyünde vukubulan müessif hâdisenin başka yerlerde tekerrürünün önü alınmış olacaktır.

Filhakika belediye tarafından bu hususta yapılacak sıkı bir takip sıhhate muzır mevatla hazırlanmış içkileri kâmilen ortadan kaldıracaktır.

M. Ruzvelt

Glusester, 22 (A.A) — M. Ruzvelt, miralay Honse ile bazı beynelmilel meseleleri görüşmek üzere deniz seyahatini durdurmuştur.

BORSA

[Hizalarında yıldız işareti olanlar üzerlerinde 22 Haziranda muamele olanlardır.] Rakamlar kapanış fiyatlarını gösterir

Nukut (Satış)

* Londra	725. —	* Viyana	26, —
* Nevyork	170, 50	* Madrit	17. —
* Paris	170. 50	* Berlin	49, —
* Milâno	219. —	* Varşova	24, --
* Brüksel	116. —	* Budapeşte	30, —
* Atina	25 50	* Bükreş	24, --
* Cenevre	820. —	* Belgrat	55, —
* Sofya	24, 50	* Yokohama	45, —
* Amsterdam	84, —	* Altın	925, —
* Prag	120, —	* Mecidiye	34,50
* Stokholm	98, --	* Banknot	236, —

Çekler (kap. sa. 16)

* Londra	714 —	* Stokholm	2.715
* Nevyork	0.5830	* Viyana	4 40--
* Paris	12 05	* Madrit	5.60 —
* Milâno	9.05 —	* Berlin	1.9850
* Brüksel	3.3938	* Varşova	4.233750
* Atina	81 0150	* Budapeşte	3.7712 0
* Cenevre	2.4555	* Bükreş	79.9675
* Sofya	67.7450	* Belgrat	34.92—
* Amsterdam	1.4884	* Yokohama	2 2165
* Prag	15.94	* Moskova	1090 50

ESHAM

İş Bankası	9.50	Terkos	29,50
Anadolu	25.08	* Çimento as.	13.05
Reji	3 53	* Ünyon Dey.	20,90
Şir. Hayriye	15.	Şark Değ.	2.—
Tramvay	51.30	Balya	2,20
U. Sigorta	10,30	Şark m. ecza	2,35
Bomonti	21,65	Telefon	13.—

İstikrazlar — tahviller

1931 da ist.	95.—	Elektrik	—
İstikrazı da.	96,50	Tramvay	51,53
Şark D. yol.	2,75	Ergani	95,—
* D.Muvah.	51.25	Rıhtım	18.--
Gümrükler	5.55	Anadolu I	44 45
1928 Mü. A.	6,90	Anadolu II	44,45
Bağdat	11.75	A. Mümessil	48,10

Ankarada

1254 çocuk ilk mektebi bitirdi

ANKARA, 22 (A.A.) — Vilâyet köy mektepleri tedrisatı 18 mayıs ve diğer mektepler tedrisatı da 15 haziranda bitmiştir.

Bize söylenildiğine göre, Ankara vilâyetinde 643 ü kız, 10317-si erkek olmak üzere ceman 16660 ı bulan ilk mektep talebesinden bu ders senesi içinde 493 kız, 861 erkek birinci sınıfa devam etmiş ve 1354 talebeden 1254 ü şahadetname almağa muvaffak olmuştur.

Gene bu deres senesi içinde yatı mekteplerinin kadroları ihtiyaca göre artırılmış, yarım kalan köy mekteplerinin inşası bitirilmiş, mektebi olmıyan 22 köyde yeniden seyyar millet dershaneleri açılmıştır.

Ankara merkezinde umumî hapishanede, itfaiye müdürlüğünde, nümune hastanesinde kurslar açılmış, yeniden 50 muallim mektebi mezunu kadroya alınmıştır. Halen vilâyet içinde son zamanlarda ilhak olunan Koçhisar kazası hariç olmak üzere 198 mektep vardır. İlk mektep muallimlerine ait maaşlar tamamen tesviye edilmiş, kıdem gören muallimlerin fark maaşları da tamamen verilmiştir.

1933 — 1934 ders senesinde de Ankarada Kabaküllükte ve Erzurum çeşmesi civarında iki büyük ilk mektep, Gazi orman çiftliğinde bir yatı mektebi yapılacaktır. Bu inşaat vilâyet umumî meclisince kabul edilen beş senelik inşaat plânının başlangıcıdır.

Bundan başka bu ders senesi içinde köylerden mıntaka teşkili suretiyle yatılı köy mektepleri ve yatılı millet dershaneleri yaptırılması mukarrerdir.

Diğer taraftan 1 ağustostan 10 eylüle kadar Ankara ziraat mektebinde köy muallimleri için ziraat kursları açılacaktır. Vilâyet muallimlerine tebliğat yapılmıştır.

Dançinğde fevkalâde salâhiyet

Varşova, 22 (A.A) — Pat Ajansı Dantçiğden haber alıyor:

Ayan tarafından Volkstag'a verilen tam salâhiyet projesinde 87 karışık nokta ve bu arada intihabat, vergi, ceza, matbuat, cemiyetler, siyasî af, mecburî hizmet, devlet bankası kanunları vardır.

Tam salâhiyet 30 Haziran 1937 tarihine kadar sürecektir.

İki katil

Dantçiğ, 22 (A.A) — Pat Ajansından:

Dahilî işler ayanından M. Greiser dö hapishaneye giderek, bir komünist öldürmüş olan iki naziyi kurtarmıştır.

Karaağaç mezbahası genişletiliyor

Karaağaç mezbahasındaki işkembe temizleme yeri pek mahdut olduğu için ihtiyaca kifayet edememektedir. Müessesenin tevsii ve son fennî şaraite göre ıslahı kararlaştırılmıştır.

Islahat için lâzım gelen projeler hazırlanmıştır. Mezbahada kesilen hayvanların işkembeleri, lâyıkile temizlenmeden satılığa çıkarılıyordu. Müessesede yapılacak tesisat ile işkemebeler, fennî şerait altında temizlemiş olacaktır.

Bir arsa meselesi

Dördüncü Vakıf hanın arsası kimin malı?

Dördüncü vakıf hanının arsası için ötedenberi evkaf ile belediye arasında bir ihtilâf vardı.

Bu ihtilâf şundan çıkıyordu: Belediye, hanın kuleizemin arsası üzerinde yapıldığını iddia etmiş ve arsanın, dolayısiyle hanın belediyeye ait olduğunu iddia etmişti.

Eski kale yerlerindeki arsalar kanun mucibince belediyeye ait olduğu için bu arsalar üzerinde yapılacak minaların inşası için belediyenin müsaadesi lâzımdır.

Belediyenin şehrin eski kale yerlerini gösteren haritasında dördüncü vakıf hanın bulunduğu arsa da mevcuttur.

Halbuki evkaf, dördüncü vakıf hanının birinci sultan Abdülhamide ait Hamidiye vakfı meyanında olduğuna, han inşa edilmeden evvel burada Hamidiye imareti binasının bulunduğunu iddia etmiş ve han arsasının kulei zemin meyanında olmadığını ileri sürmüştür.

Meselenin kat'î surette halli için belediye ve evkaf mümessillerinden bir komisyon teşkil edilmiştir. Bu komsiyon, yakında vakıf paralar müdürlüğünde toplanacaktır.

Ekşi Mustafa yakalandı

Adana, — Buranın köylerinde pek meşhur olan üç kişi bundan iki ay evvel bir baskına düşürülmüştü. Bunlardan ikisi öldürülmüştü Ekşi Mustafa ismindeki elebaşları kaçmıştır.

Ekşi Mustafanın Andırın kazasına bağlı Kesim köyü civarında bir mağarada saklı bulunduğunu haber alan jandarma müfrezesi mağarayı basmış, bu şakiyi dirlarak yakalamıştır.

TAKVİM

Cuma	Cumartesi
23 Haziran	24 Haziran
29 Sefer	1 Rebi.evel
Gün doğuşu 4,29	4,29
Gün batışı 19,44	19,45
Sabah namazı 3,20	3,20
Öğle namazı 12,16	12,16
İkindi namazı 16,16	16,17
Akşam namazı 19,44	19,45
Yatsı namazı 21,49	21,49
İmsak 2,08	2,09
Yılın geçen günleri 174	175
kalan 195	194

HAVA — Yeşilköy askeri rasat merkezinden verilen malûmata göre bugün hava açık ve sakin olacaktır.

Dünkü sıcaklık en fazla 29, en aşağı derece, haav tazyiki 760 milimetreydi.

RADYO

Bugün

İSTANBUL — 18 den 19 a kadar Gramofon — 19 dan 20 ye kadar Saz (Müşerref Hanım) — 20 den 20.30 a kadar Osman pehlivan — 20.30 dan 21.30 a kadar Hanımlar heyeti — 21.30 dan 22 ye kadar Gramofon — 22 den itibaren Ajans, Borsa haberleri, saat ayarı.

Yarın

İSTANBUL: 18 den 18.30 a kadar Gramofon — 18.30 dan 19 a kadar Fransızca ders (Müteallikten mahsus) — 19 dan 19.45 e kadar Stüdyo saz heyeti — 19.45 ten 20.30 a kadar Saz (Vedia Rıaz Hanım) — 20.30 dan 21.30 a kadar Beydayi musikiye heyeti — 21.30 dan 22 ye kadar Gramofon — 22 den itibaren Ajans, Borsa haberleri ve saat ayarı.

İSTANBUL

Havagazı Şirketi

24 Haziran Cumartesi günü saat 14,30 da Beyazıt'ta Elektrik Evinde verilecek olan amelî yemek ve pasta pişirme dersine bütün Hanımefendileri davet eder. (4829)

VAKIT'ın Tefrikası : 37

3 MAYIS GECESİ ..

— İnat ediyorsun. Fena ediyorsun. Çıkacak dedikodular canını sıkacak. Bak görürsün.

— 4 —

Neriman, adliyede Nahideyi gördüğünün ertesi günü, alkıp Safanın baba dostu Nafiz beye gitti.

Bu ihtiyar zat, Nerimana daima hüsün muamele etmiş, güler yüz gördüğünün ertesi günü, kalkıp Sa rinin dostuydu.

Nerimanı görünce kalktı, gülerek elini öptü.

— Sizi buraya hangi güzel rüzgâr attı?.

Neriman ziyaretini maksadını anlattı. Adliyede bir mevkuf kız görmüştü, onunla görüşmek istiyordu... Müsaade almak için tavassutuna ihtiyacı vardı.

Nafiz bey gülümsedi ve biraz şaştı.

— Bu kız kimdir?.

— Nahide.

— Ha!..

Nafiz bey Safayla Kerime hanımın seviştiklerini biliyordu. Dedi ki:

— Tavassuta hacet yok. Tevkifhaneye gidip görebilirsiniz.

— Bir kâğıt verseniz .

— Benim kâğıt vermemden bir şey çıkmaz. Maamafih müddeiumumîlikten bir kâğıt alırım.

Neriman, müsaade aldı ve tevkifhanenin kapısından girdi. Büyük demir parmaklıklı kapıdan geçtikten sonra iliklerine kadar ürperdi.

Buraya beni kapıyacak olsalar öldürürüm. Ölüm bundan iyidir.,,

Kocasına, günahsız ve masum olduğunu ispat etmesi elzemdi. Bunun için de Nahideyle görüşmeliydi.

Nahideyi gördüğü zaman, genç kıza karşı bir merhamet hissetti.

Fakat sahiden bir masumun mu, yoksa bir katilin mi önünde olduğunu bilmiyordu..

Genç kıza dikkatli baktı. Adeta çocuktu. Adam öldürmesine imkân yoktu. O da, kendisi kadar masumdu.

Sordu:

— Benimle ne görüşmek istiyorsunu zhanımefendi?. Kimsiniz?

Nerimanın sesi titriyordu:

— Nahide hanım sizsiniz değil mi?.

— Benim efendim.

Neriman, gayriihtiyarî genç kızın boynuna sarıldı. Ve ikisi de hıçkırarak ağlamıya başladılar.

Ağlamak, ikisini de açtı. Günlerdenberi öyle için için muazzep olmuşlardı, ki ıstırapları göz yaşlarile hafifledi.

Yatağın kenarına oturdular.

— Şimdi bana her şeyi anlat bakayım.

Nahide başından geçenleri ve başına gelenleri anlattı.

Neriman, genç kızın saçlarını okşuyor:

— Zavallı yavrucuk! diye söyleniyordu.

Kısa bir sükûttan sonra:

— Nahide.. dedi.

Genç kızın, müşfik bir sesin ismini söylemesi üzerine, başını, Nerimanın omuzuna dayadı.

Neriman devam etti:

— Nahide, biraz daha gayret et aeler, senin yerine buraya beni kaparlar.

— Sizimi?.

— Biri var. Kerime hanımı ben öldürdüm zannediyor.

— Siz mi?.

Genç kız dikkatle, gözlerini dört açarak bu muhteşem, şık, zarif kadına baktı.

— Bana böyle dikkatli bak Nahide, dedi, yavrum ayakta durayım da, iyi bak.

— Söyle bakayım, beni bundan evvel görmüş müydün?.

— Hayır.

— Emin misin?.

— Eminim. Bugüne kadar, sizin kadar güzel kadın görmedim .

Nerimanın sararmış yüzü pembeleşmişti.

— Evlâdım, sen benden çok daha güzelsin.. Ama iyi düşün, beni gördün mü?.. Belki başka bir kılıkta görmüşsündür.

— Hayır, görmediğime eminim.

Neriman derin, rahat bir nefes aldı.

— Girdiğiniz zaman Kerime hanımın odasında gördüğün kadın nasıldı?.

Nahide gördüğü kadının şeklini tarif etti.

— Onu görecek olsan tanır mısın?.

— Görsem tanımam, ama sesini duyarsam tanırım.

— Ben olmadığıma eminsin demek?.

— Hayır, siz değilsiniz. Ama o da sizin gibi ince ve uzundu.

— Beni Kerime hanımı öldürmekle itham ediyorlar. İşte sen de benim biçimimi ona benzetiyorsun. Belki de bendim.

— Hayır, onun gibi yürüyorsunuz, fakat sesiniz onun sesi değil.. Bin kişinin içinde onun sesini tanırım!

— Sesinde ne vardı?.

— Soğuk, sert, dik bir sesti. Hem şivesi bozuktu.

— Benim de şivem bozuktur. Aslen çerkesim. Şivem biraz çetrefildir.

— Hayır, siz değilsiniz. Odada gördüğüm kadın başkasıydı. Neden inanmıyorsunuz?.

— İnanıyorum. Nasıl inanmam, ki Kerime hanımı ben öldürmedim. Bu sözlerini, beni itham edenin duymasını isterdim. Bana o inanmıyor.

(Devamı var)

Harp malûllerine ve şehit yetimlerine

İstanbul Harp malûlleri cemiyeti umumî merkezinden:

1 — İcra ve iflâs kanununun 82 inci maddesinin 8 numaralı bendi mucibince harp malûllerinin ve şehit yetimlerinin maaşları haczedilemez.

2 — Bu defa Büyük Millet Meclisince kabul buyurulan ve resmî gazetenin 31—5—933 tarihli nüshasında neşrolunan 27—5—933 T. ve 2228 No. lı kanun mucibince harp malûllerinin ve şehit yetimlerinin terfih zamları ve tütün ikramiyeleri de haczedilemez.

3 — Haciz işlerinde müşkülâta uğrıyanların derhal ve 30 senesinde Hisarda ve 31 senesinde Aksaray Hasekide oturan birinci mülâzim Sait oğlu Süleyman Beyin maaş muamelesi ikmal edilmiş olduğundan paralasını almak için hemen merkezi umumiye teşrifleri rica olunur .

Dilimiz

2inci kısmın listesi

ANKARA, 22 (A.A.) — T. D. T. Cemiyetinden: Karşılıkları aranacak arapça ve farsça kelimelerin 96 numaralı listesi şudur:

1— Binaen — . . . e, . . . e mebni .
2 — Binaenaleyh — Binaberin.
3 — Maamafih — Mahaza .
4 — eVsselâm.
5 — Merhaba.
6 — İlâahiri .
7 — İlânihaye .
8 — Ve saire.
9 — Biltibar — İtibaren .
10 — Bilâhare — Muahharen
11 — Bilvasıta.
12 — Bilâvasıta.
13 — Meğer.
15 — Meğer ki.

Muhtelif mektep mualliminlerinin buldukları karşılıklar

66 inci liste

17 inci mektep:

Haysiyet; Değer — Heves; İstek — Heybet; Gösteriş — Heyecan; Coşkunluk — Heyet; Topluluk, görünüş — Hile; Düzen — Himmet; Özden çalışma — Hüner; Biliş, ustalık — Hüviyet; Bellilik.

5 inci mektep:

Haysiyet; Değer — Heves; İstek — Heybet; Korku verme — Heyecan: Coşma — Heyet; Görünüş — Heykel; İyi yapı — Hile; Oyun düzenbazlık — Himmet; İstekle sarılma — Hüner; Biliş bilme — Hüviyet; oluş, kişinin oluşu.

2 inci mektep:

Heves: Özenti — Heyet; Görünüş — Hile; Düzen, oyun — Hüner; Becerim.

31, 51 inci mektep:

Haysiyet: Değer — Heves; İstek — Heyecan; Coşma, coşkunluk — Heyet; Görünüş, duruş, kılık — Heykel; Cansızlık — Hile; Oyun — Himmet; Yardım, İmeci — Hüner; Bilme, biliş — Hüviyet; Benlik.

44 üncü mektep:

Haysiyet; Değer — Heves; İstek — Heybet; Gösteriş, ululuk — Heyet; Kurultay — Hile; Kandırma — Hüner; Bilgi — Hüviyet; Kimlik.

Tatbikat mektebi:

Heves; İstek — Heyecan; Coşkunluk — Heyet; Görünüş — Hile; Oyun.

1 inci mektep:

Heves; Geçici istek — Heyecan; Yürek coşgunluğu — Heyet; Takım, kurultay — Hile; Dek, oyun — Himmet; Vermek, yapmak, sürekli çalışmak — Hüner; El gösterimi — Hüviyet; Oluş, içyüz.

21 inci mektep:

Haysiyet; Değer, benlik — Heves; İstek — Heybet; Korku, ululuk — Heyecan; Coşma — Heyet; Görünüş, topluluk — Heykel; Kalp — Hile; Aldatma — Himmet; Varlık gösterme — Hüner; Bilme, biliş — Hüviyet; Benlik içyüz.

48 inci mektep:

Haysiyet; Değer, ün, Sayılış — Heves; İstek — Heybet; Büyüklük, Korkunçluk — Heyecan; Coşma, İç kaygusu — Heyet; Görünü, Duruş — Heykel Tapıntı, Varlık benzeri — Hile; Oyun, Aldatmak — Himmet; Çalışma, İyilik — Hüner; Bilme, ustalık — Hüviyet; Benlik belirtisi.

4 üncü mektep:

Heves; İstek — Heybet; Büyük korku — Hile; Aldatmak — Himmet; Yapmak — Hüner; İş — Hüviyet; Varlık.

9 uncu mektep:

Haysiyet; Değer, tatar — Heves; İstek, eğlence — Heybet; Korkutan — Heyecan; Coşma, coşkunluk — Heyet; Görünüş, duruş — Heykel; Tunçtan taştan insan — Hile; Oyun, aldatma, tuzak — Himmet; Koruma, yardım, destek — Hüner; Bilgi, ustalık — Hüviyet; Aslı, kendisi benlik.

41 inci mektep:

Haysiyet; Değer — Heves; İstek — Heybet; Güçlü, yüce biçim — Heyecan; İç kabarması — Heyet; Topluluk, birlik — Heykel; Taş ve Tunçtan biçim yapma — Hile; Tuzak — Himmet; Güç, yardım — Hüner; Becerik, bilme, biliş — Hüviyet; Benlik.

3 üncü mektep:

Heves; İstek — Heybet; Korkunç — Hüviyet; İrilik, (Şim. Türkçesi)

Yeşilköy mektebi:

Haysiyet; Değer — Heves; İstek — Heybet: Büyüklük — Heyecan; Coşkunluk — Heyet; Görünüş, işe ayrılanlar — Hile; Oyun — Himmet; İstekle çalışma — Hüner; Biliş, ince iş — Hüviyet; Bildiren.

20 inci mektep:

Maarif; Bilgi kaynağı — Mabet; Tanımma yeri — Marifet; Bilgi — Maruf; Tanıman — Maslahat; Kârlı iş — Masuniyet; Sağlamlık — Matbuat; Basılmış yazılyar — Mazbut; Derli toplu, belli olan, ele geçirilmiş — Mazmun; İnce söz — Maznun; Suçlu bilinen — Mazhariyet; Kavuşma, erişme.

Kapalı Hudutları AŞANLAR

Kurtlar, Ayılar, Renler, Lâponlar medenîleşen mıntakadan kaçıyorlar..

— 11 —

Dedi. Arabada Baron Roçilt, muharrir Franssi dö Kruase ve Prenses dö Brölyi vardı. Yol arkadaşım bana diğer meşhur kimseleri birer birer işaret ediyordu. Aralarında İngiliz sefiresi, zengin bir Arabistan fıstığı taciri, İzlandadlı bir koyun kralı vardı. Birdenbire borular çalındı. Davul sesi ve asker yürüyüşü kulaklara çarptı.

Bir (Süo jelus Kuntak) alayı manevra elbisesile geçiyordu. Arkasında sıhhiye bölüğü, mitralyöz bölükleri ve tankı vardı.

(Süojeluskuntak) lar muntazam efrat değildir. Teşkilâtları İsviçre milislerininkini andırır. Gönüllüdürler. Halkın her tabakasına mensup kimselerden toplanırlar. Çoğu burjuva, memur ve köylüdür. Ayda birkaç gün manevra yaparlar ve zamanlarının bakiyesinde işlerile meşgul olurlar.

Finua ordusu yalnız elli bin kişidir. Bu millî ordu bolşeviklerin muhtemel bir tecavüzüne karşı teşkil edilmiştir. Gönüllülerin vücuda getirdikleri kuvvet bu sene iki yüz bini buluyor. (Fenlandiyanın nüfusu üç buçuk milyondur) Bunlar gayet iyi nişancıdırlar. Hepsi sporcudur.

Hulâsa üç buçuk milyonluk mesut bir millet.

Büyük şimal yolu

Şimalî Fenlândiya yolu (ikinci) sınıfta yataklı vagonu ve banyo salonu olan muntazam bir trendir. Helsinki ile Kovanyeni arasındaki sekiz yüz kilometre mesafeyi otuz satte kateder. Kovanyeni bu hattın son noktasıdır. Şimal kutpu dairesine yaklaşıldıkça tabiattaki medenilik eserleri azalır. Tarlalar gözden kaybolur. Evler biribirinden açık mesafededirler. Bundan sonra mavili, sarılı, ebegümeci renkli çiçeklerle bezenmiş çayır mıntakası başlar. Daha sonra ormanlıktır. Orman mıntakası buzlu denize kadar dalgalarını götüren ve denizle sanki mücadeleye çalışan bir mıntakadır.

Ormanlığın arasıra olan meydanlıklarında Lili, Kokola, Komüs, Ulu gibi kasabacıklar görülür. Tuna kadar geniş nehirlerin orman kümelerinin arasında aktığı müşahede olunur. Bu nehirler baş döndürücü şelâlelere maliktirler. Ormanda kesilen ağaçlar bu nehirlere atılır. Nehirler cenaze sürüklermiş gibi ağaçları mınsaplarına doğru alır götürürler.

Rovanyennide lokomotif (Kutpu şimalî dairesi) yazılı bir levha civarında durdu. Tren burada nihayet buluyor. Rovanyenni üç bin nüfuslu küçük bir şehirdir. Aysberglerle dolu sahille bu şehir arasında yedi yüz kilometrelik bir mesafe vardır. Bu da sağlam yapılı bir otomobille iki günde katolunabilir.

* * *

Fenlandiyanın bihakkin iftihar ettiği bu yol hakikaten insan meharetinin bir harikasıdır. Bundan az zaman evvel buralarda kurtlar, ayılar, hakimdi. Arazi turpluk, cümudiye morenleri, cesim göllerin ve sellerin vücuda getirdiği garip iltisaklarla örtülü bir mıntakaydı. Şimdi medeniyet buraya yavaş yavaş sokuluyor.

Kutup gecesinde buralarda müthiş fırtınalar olur. Yazın bile kutup tarafından esen şiddetli rüzgâr kasırgalar çevirir. Her mevsimde soğuk, açlık ve korku bu umrandan mahrum mıntakada hükmünü sürerdi. İki senedenberi Fen lândiyalıların açtığı yol her şeyi değiştirdi. Ok gibi düzgün güzel şo senin kenarında müstemlikler yerleşiyorlar. Her on fersahta bir çiftlik kuruluyor. Birçok seyyahlar buraları gezmeğe geliyorlar ve kese dolusu para döküyorlar. Yolcu her akşam güzel bir loktntada Ren geyiği kebabı yer gece temiz bir yatakta yatabilir. Bu ölüm diyarını hayat kaplıyor ve dolayısile eski şiirinden birşey kalmıyor. Artık ne kurt ne ayı bulunamıyor.

Lâponyalılarla Renler de bu medeniyet ülkesinden uzaklaştılar. Yol arkadaşım Vuotila bana iki sene de olan tebeddülât hakkında bir çok malûmat verdi. Bu nazik FineenbitefR?-- shr dshr dsh rshrsss landiyalı ve zevcesi ile trende bildik olduk. İkisi de başları açık, arkalarında çanta ve yeşil keten den tayyareci kombinezonu oldu ğu halde Valdoda bulunan halalarını ziyarete gidiyorlarmış.

Valdo şimalde bin kilometre uzakta Norveçyalı fok avcılarının bulundukları bir adaymış. Bizimle beraber Otokar'a otuz kadar yolcu binmişti. Bunlardan çoğu iğri çizmeli, Finua köylüleri, biri ihtiyar rahip, morina balığı avlamaağ giden iki İsveçli; balayı seyahatine !!! çıkmış bir Alman aile ve sıcağa rağmen yüzünü sıkı sıkı sarmış bir adamdı.

Vuotila Laponların muhacereti hakkında bana dedi ki:

—Lâponlar resmen protestandır. Fakat hâlâ eski alihlerine tadır. Fakat hâlâ eski ilâhlarına taparlar. Bu ilâhlar, adalar, kayalardır. Oralarda sihirbazlar ateş ve fırtına perileriyle temasa gelirmiş. Yolu çizerken Laponların tap tıkları kayaları berhava etmek, ilâh tanıdıkları dağları delmek lâzım geldi. O vakit Laponlar bu yola lânet etiler. İnzivalara doğru çekildiler.

— Ya Renler?.

— Onlar da yolun kurbanı oldular. Renler kutubu şimalî civarında yetişen Lihen yosunu ile gıdalanırlar. Halbuki bu yosun ölülerin mezarlarına konan çelenklerde çok güzel duruyor. Geçen sene yalnız Almanyaya 5 milyon lihen satıldı. Böylece yolun iki tarafında ne kadar lihen varsa toplandı.

Ormanlarda, steplerde, balçıklarda garip garip çiçekler görülüyor. Kış gelince burada bilya dedikleri karda biten ağaç çileği yetişecektir.

Bazı defa ufkun bir köşesinde kırmızı tahtalı bir çiftlik binası görülür. Bu çiftlicik Bahri Muhitin ortasına konmuş şamandıraya benzer. Bu inziva evlerindeki yaşama tarzını tasavvur ediniz. Kış oldu mu sıfır dereceden aşağı kırk derece soğuk olur. Sekiz ay güneş denilen hayatmenbaı görülmez .

(Devamı Var)

SPOR

Beykozun müsabaka yapmadan ikinci kümeye indirilmesi doğru olamaz!

Bugünkü müsabakalar - Atletizm bayramı - Selimiye kışlasında faaliyet

İstanbul, 22 (A.A.) — İstanbul futbol heyeti bugünkü vazifesini deruhte ettiği ilk günlerde, klüp mürahhaslarının temenniyatını nazarı dikkate alarak bir içtima aktetmiş ve bu toplantıda İstanbu likinin umumî vaziyetini tetkik etmişti.

Heyetin bu tetkik neticesinde vasıl olduğu kanaatlerden biri de birinci kümeye dahil klüp adedinin altıya tenzili olmuştu.

Bu tenzil keyfiyetinin geçen lig maçlarının bidayetinde yapılması, vuku bulan itirazlar üzerine muvafık görülmemiş ve lig maçlarının hitamında puvan itibariyle en geride kalan klübün bilmüsabaka ikinci kümeye nakline ve altıncı kalan klübün de ikinci küme şampiyonu ile terfi maçı yapmak üzere karşılaştırılmasına karar verilmiştir.

Bu kararın ittihazı esnasında birinci kümeye mensup klüp mürahhas ve mümessillerinden hiç biri itiraz etmemişti.

Böyle olmakla beraber şampiyona maçlarının nihayete erip küme sonuncusunun anlaşıldığı bu günlerde, evvelce yapılması unutulan bazı itirazlar yükselmeğe başlamıştır.

Vaziyet hakında tenevür etmek üzere kendisine müracaat etmiş mıntaka futbol heyeti âzasından Nuri Bey, mensup olduğu heyet namına bize şu beyanatta bulunmuştur:

"— Geçen sene mevsim bidayetinde, bugünkü vazifemizi kabul ederken vaziyete hâkim olan şeraiti hatırlarsınız.

Birinci kümeye dahil olan en kuvvetli üç klüp, Fenerbahçe, Galatasaray ve Beşiktaş şampiyona maçlarına iştirak etmekten vaz geçmişler, hattâ biraz da menfî bir vaziyet almışlardı. Bu klüp idarecilerini, bu karara sevkeden bir çok sebepler arasında en kuvvetlisi resmî müsabakalar hasılatının taksiminden doğuyordu.

Büyük hasılatı biribirleriyle karşılaştıkları zaman temin eden bu üç klüp, ikinci sınıf addettikleri takımların kendileri kadar hissei iştirak sahibi olmalarını makul görmiyorlardı.

Biz, birleşmesi çok müşkül noktai nazarları tehir için mütevassıt bir formül bulduk. Her hafta ayrı bir sahada birinci küme takımlarından ancak ikisini karşılaştırmak ve her klübün bu suretle kendi maçının hasılatına sahip olmasını temin etmek.

Ancak bu formülün tatbiki için elde mevcut saha miktarı kifayet haddinin dununde idi. Birinci kümeden bulunan sekiz klübün muayyen mevsim içinde ayrı ayrı sahalarda karşılaştırılmasına imkân yoktu. Binnisbe kolaylık temin için küme sekizincisi olan Anadolu takımı hiç bir müsabaka yapmadan ikinci kümeye indirildi.

Maksadı tamamen temin etmiyen bu ayrılıktan sonra vaziyeti yeniden gözden geçiren heyetimiz, geride kalan yedi klüpten birinin de ikinci kümeye tenzilini,

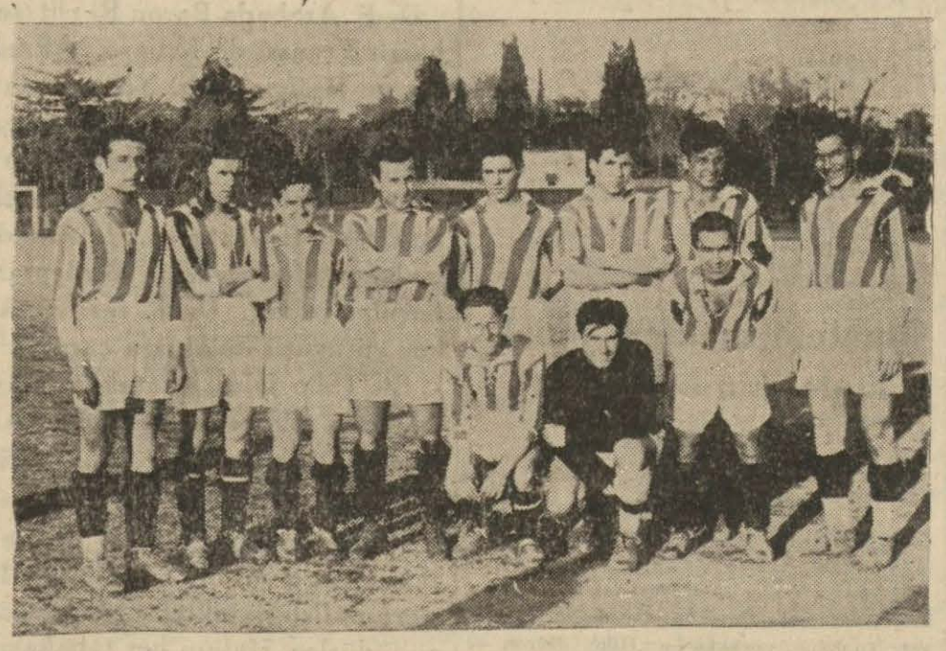

Bugün Fenerbahçe ile 29 dakikalık bir maç yapacak olan Vefa takımı

müsabakaların selâmeti cereyanı namına elzem gördü.

Ancak bu suretle eldeki saha adediyle klüplerin noktai nazarını birleştiren formülün tatbikine imkân hasıl oluyordu. Bu seneki lig maçlarının hitamında küme sonuncusu kalacak takımın ikinci kümeye doğrudan doğruya indirilmesi ve altıncının da bir terfi müsabakasına da tabi tutulması nı karar altına aldı.

Teşkilât nizamnamesinin heyetimize küme teşkilâtına lüzum gördüğümüz şekilde yapmamıza salâhiyet ve imkân vermesine rağmen biz kararımızı kongrenin tensip ve tasvibine talik ettik.

Onun için bugün ortada mevcut bir emri vaki yoktur. Kararımızın kat'iyet kesbetmesi ve tatbik sahasına geçmesi kongrenin tasvibinden sonra olacaktır .,,

Beykoz müsabaka yapmadan ikinci kümeye indirilemez

VAKIT — Lig maçlarının bittiği bugünlerde, ortaya atılan bu mesele hakikaten çok mühimdir. Eğer heyetin lig maçları başlarken vermiş olduğu karar tatbik sahasına konulursa evvelâ Beykoz takımının ikinci kümeye indirilmesi , sonra Süleymaniye yahut Galatasarayın da birinci kümedeki vaziyetlerini muhafaza edebilmeleri için ikinci küme şampiyonuyla bir müsabaka yapmaları lâzım gelecektir .

Birinci küme klüpleri arasındaki mütebariz klâs farklarını iyice ihata etmiş bulunanların bu vaziyeti, bilhassa Beykozun kayitsiz ve şartsız ikinci kümeye indirilmesi vaziyetini de bir hayli garip bulacaklarında hiç şüphemiz yoktur.

Böyle bir vaziyet karşısında Beykoz klübü, senelerce sporun ilerlemesi için denizde ve karada emek veren, alın teri döken ve daha çok bir talisizlik neticesi yedinciliğe düşmüş bulunan Beykoz klübü zannediyoruz ki futbol faaliyetini bırakmak ıstırarında kalacaktır. Halbuki hepimizin vazifesi memleketimizde bir spor ocağını kapanmıya sevketmek değil, bilâkis mevcuda bir tane daha ilâve etmiye çalışmaktır.

Bu itibarla heyetin evvelce verdiği bu kararı kongrenin tasvibine bırakmış olmasını memnuniyetle telâkki ettik. ongrenin ise böyle bir kararı tasvip etmiyeceğini, her hangi bir haksızlığa meydan vermiyeceğini kuvvetle tahmin ediyoruz.

Beşiktaş - Istanbulspor maçları yapılmıyacak mı?

Dün de yazdığımız gibi bugün spor hareketleri bir hayli geniştir. Taksimde Vefa — Fenerbahçe şild maçı tamamlanacak, Kadıköyünde de Beşiktaşla İstanbulspor son lig maçını yapacaklardır. Yalnız dün rivayet edildiğine göre Beşiktaş klübü bu maçı yapmamıya ve hükmen mağlûbiyeti kabul etmiye karar vermiştir.

Bu kararın sebebi son maçta oyuncularından bir kısmının sakatlanmış olmasıdır. Beşiktaş bu maçın tehiri için futbol heyetine müracaat etmiş, faka heyet bu müracaatı kabul etmemişti.

Beşiktaş takımı bugünkü maçı yapmasa bile ikinciliği kaybetmemektedir. Bunu evvelce de işaret etmiş ve bunun yalnız müsabaka kıymeti olduğunu yazmıştık. Bu takdirde Fenerbahçe stadında yalnız Fenerbahçenin atletizm bayramı yapılmış olacaktır.

Otomobil yarışları

Turing klüp tarafından tertip edilen otomobil yarışları da bu sabah Maslak ile İstinye köprüsü arasında yapılacaktır. Yarışa girecekler dün yarış sahasında provalar yapmışlardır.

Haber turnuvası

(Haber) refikimiz tarafından teşkilâta dahil bulunmıyan klüpler arasında tertip edilen futbol turnuvası maçlarına da bugün Karagümrük sahasında başlanacaktır .

Turnuva bir bando mızakanın iştiraki vebir geçit resmiyle başlıyacaktır.

Turnuvanın ilk maçları Davutpaşa ile Fener Yılmaz, Altınok ile Rumelihisarı takımlarını karşılaştıracak, ayni sahada bundan başka hususî maçlar da yapılacaktır.

**

Selimiye kışlasında spor faaliyeti

Selimiye kışlsında bu sene askerî vazifelerini yapanlar arasında İstanbulun ve Türkiyenin bir çok tanınmış sporcuları ve sahne adamları bulunmakta ve müsait zamanlarında, başlarında bulunan mülâzim Sadri Beyin gayret ve himmetiyle çalışmalarına devam etmektedirler.

Yüzme mukavemet şampiyonu Talât, futbolculardan Fenerbahçeli Muzaffer, Galatasaraylı Necdet, Vefalı Gazi, Bahar, Enver, Süleymaniyeli Faik koşuculardan Beşiktaşlı Fuat, Galtasaraylı Münir Beyler bu sporcu gençler arasında bulunmaktadırlar.

Yakında Harem sahillerinde bir plâj yapılacaktır. Gençler arasında kuvvetli halat takımları, kuvvetli tenis grupları, mükemmel bir caz ve saz takımı vücuda getirmişlerdir.

Temsil kısmındaki gençler arasında da amatörlerden cümhuriyet gençler mahfelinden Nurullah, Hadi, Baha, İstanbul Halkevi temsil şubesinden Hâmi, Sadi, Mehmet, Şakir ve Şaban Beyler vardır. Selimiye sahillerinde güzel bir sahne vücuda getirilmiş, bu arada bir de sesli sinema makinesi temin olunmuştur.

Futbolcularla voleybolcular pazar ve çarşamba günleri muntazam egzersizler yapmakta, teniçiler de cumartesi günleri baytar mektebi sahasında çalışmaktadırlar. Temsil grupu da gelecek ayın içinde faaliyete geçecektir.

Bu genç askerlerin başında bulunan ve bütün faaliyetleri muvaffakıyetle idare eden birinci mülâzim Sadri Beyi candan tebrik ederek şimdiye kadar gösterdiği muvaffakıyeti daima göstermesini temenni ederiz.

Melih Nazmi

Bugünkü güreşler

Bugün alaturkanın en meşhur pehlivanları arasında Ramiste yapılacak iddialı güreşler için Silivri, çatalca, Tekfürdağı, Kırklareli ve bu havalideki köylerden de bir çok pehlivanlar ve meraklılar daha dünden Rami köyüne misafir gelmişlerdir.

Hattâ bu iddialı güreşler için Tekfürdağı taraflarında davulla ilânlar bile yapılmıştır.

İki hafta sürecek olan bu güreşlerin mabadine gelecek cuma gene ayni yerde devam olunacaktır. Bu güreşlere Amerikadan yeni gelmiş olan Himmet ve Mülâyim pehlivanlarda gireceklerdir. Bu güreşlerin neticelerini yarın yazacağız.

Eroinin gizli elleri

Zehir yapanlardan bir takım daha yakalandı

Bu fabrika beş odalı bir evden ibarettir

(Baş Tarafı 1 inci Sayıfada)

kattan ibaret olan bu ev seksen liraya kiralanmıştır.

Evde imalâthaneyi işleten Koço ve karısı, akrabaları oturmaktadır. İmalâthane evin bodrum katındadır. Evde Kosti, Kâzım isminde iki kişi daha yakalanmıştır. Kâzım ile Kostinin evvelce Japon fabrikasında çalıştıkalrı ve eroini bunların yaptıkları anlaşılmıştır.

İmalâthane mükemmel bir surette yapılmıştır. Bir baskı makinası, süzgeç, sekiz fıçı, şişeler, hasırlı damacanalar, eroin imaline mahsus alât ve edevat ele geçirilmiştir.

Bundan başka eroin imaline mahsus 22 kilo morfinbas ismini taşıyan toz da bulunmuştur. Fıçılar eritilmiş afyon ile doludur.

Evde yakalanan Koço ile Kosti ve Kâzım hemen sorguya çekilmişlerdir. Bunlar cürümlerini şöyle itiraf etmişlerdir:

"— Biz bu imalâthaneyi dokuz ay evvel kurduk. O zamandan beri eroin ve morfin bas yapıyoruz.. Sermayeyi veren Galatada cümhuriyet şapkacısı Marko ile Galatada iktısat hanında afyon tüccarı Andros Konstantinidistir. İmalâthaneyi onların parasile kurduk. Biz yaptığımız eroin ve morfin basları bunlara verirdik. Onlar da Avrupaya gönderiyorlardı. Ayda yüz kilo kadar morfin bas ve eroin yaptığımız oluyordu.,,

Bu ifadeler üzerine Marko ile Andros Konstantinidis hemen yakalanmışlardır. Cümhuriyet şapkacısı Marko cürmünü inkâr etmiş:

— Benim onlarla katiyen alâkam yoktur. Ben eskiden morfin ticareti yapardım. Ama şimdi bıraktım!.

Demiştir. Andros ise her şeyi söylemiştir. Andros zaten cemiyeti akvamca müseccel beynelmilel bir eroin kaçakçısıdır vebundan başka Fransa hükûmeti tarafından Fransız topraklarına girmesi de menedilmiştir.

Erkeklerden başka Koçonun karısı ile baldızı da nezaret altına alınmıştır. Koçonun baldızı dün akşam Atinaya gitmek üzere pasaportunu hazırlamıştı. O da yakalandığı için gitmesine müsaade edilmemiştir. Bu kadının Yunanistana eroin kaçırdığı tahmin edilmektedir.

Eve müddei umumî muavinlerinden Hikmet Bey ile polis ikinci şube müdürü Demir Bey de gelmişler ve tahkikata başlamışlardır.

Kaçakçılar polise teslim edilmişlerdir. Kadınlar akşam üzeri serbest bırakılmışlardır. Evde yakalanan âletlerle eroin öğleden sonra bir kamyonla adliye emanet dairesine nakledilmiştir. Tahkikata ehemmiyetle devam edilmektedir..

Deniz işleri

Deniz ve Hava yolları umum müdürlüğü kadrosunda yapılacak tasfiye işile meşgul olan komisyon dün de toplanmıştır. Yeni kadro temmuz iptidasında tamamen tesbit edilmiş olacaktır. Şimdilik bir kısım memurların tasfiyesinden vaz geçildiği haber alınmaktadır.

Teşekkül eden vapurcular şirketine konacak 33 parça vapurun kıymetini takdir için teşkil edilen komisyon dün ilk içtimaını yapmıştır. Komisyon cumartesi gününden itibaren vapurlara kıymet takdirine başlayacaktır.

Matbaamıza Gelen ESERLER

Kolay yemek kitabı

Bu isimde güzel bir eser çıkmıştır. Yazan Fatma Fuat Hanımdır.

Fiatı 50 kuruştur. Satıldığı yer Anadolu Türk kitaphanesidir .

GÜZEL SANʼATLAR

Fotoğraf

Fotoğraf mucidinin yüzüncü yıldönümü

Fotoğrafın icadı, matbaanın icadına benziyen bir inkılâp vücuda getirmiştir. Her gün daha fazla genişliyen ve büyüyen halk kütlesinin ihtiyacına cevap veren fotoğrafçılık sanatını icat etmiş olan Niyepsin ölümünden sonra geçen yüzüncü sene bu temmuz ayında doluyor.

Fotoğrafın mucidi Jozef Nisefor Niyepstir. Yüz sene evvel litografi sanatının icadı, bu zatın fevkalâde dikkatini celbetmiş ve resimlerin teksiri tecrübesini yapbir usul bulmıya çalımıştı. 1813 te resimlerin teksiri tcrübesini yapmış, birçok güçlüklerle karşılaşmıştı. 1822 ye doğru tecrübelerinde muvaffakıyet baş göstermişti.

Papa yedinci Pi'nin cam üzerine tesbit ettiği ve ışıktan bozulmıyacak bir hale getirdiği resim, bilhassa dikkati celbetmişti. 3 eylûl 1824 te kardeşi, mesaisindeki muvaffakıyetinden dolayı kendisini tebrik etmiş, taş, bakır ve cam üzerine hak çarelerini elde etmek ümitlerini kuvvetlendirmişti. Nisefer 1824 te kalaydan bir safha üzerine resim çıkartmıştı; 1827 de kalay yerine bakır kullandı. 1829 da Dagerle ortak oldu, birlikte çalışmıya başladılar.

Nisefor Niyeps 1833 temmuzunda ölmüştü, bu ölümün yüzüncü yıl dönümü münasebetile Avrupa san'at âleminde muhtelif fotoğraf sergileri tertip olunmaktadır. Bu sergilerde fotoğrafın tekâmülünü gösteren tarihî resimler de teşhir olunuyor.

Pariste "Bravn,, isminde bir fotoğraf san'atkârının tertip ettiği sergi tarihî kıymeti haizdir. Bu sergide kâğıt üzerinde pek vazıh görülmiyen resimler, Dagerin iyot buharlarile esmerletilmiş gümüşlü bakır plâklar üzerine çektiği fotoğraflar, klorür dor'la tesbit edilmiş plâklara balmumulanmış bezler, negatif bir klişeyle elde edilmiş kâğıt üzerine pozitif geçirilmiş resimler vardır. Bunlar mevcut nümunelerin en eskilerindendir. Burada teşhir olunan resimlerin mühim bir kısmı son yüz senelik tarihî vak'alara aittir.

Son zamanlarda güzel sanatlar arasında sayılmıya başlanan fotoğraf sanatının mazhar olduğu tekâmül, cidden dikkate lâyık bir vaziyarettedir. Kübizm ve sürrealizm gibi bazı sanat cereyanlarının fotoğrafa tatbik edildiği bile görülüyor. Avrupa sanat mecmuaları, sanatkârane fotografçılığa ait resimlerle doludur. İktibas ettiğimiz resim, fransızca "L'art vivant,, mecmuasının son sayısında yeni ve mükemmel fotoğraf eserleri arasında neşredilmiştir.

Bir yıldız geldi

Matmazel Evelyn Holt muharririmize neler anlatıyor?

Alman sinema yıldızlarından Matmazel Evelin Holt Çar Ferdinant vapurile İstanbula gelmiştir. Seyahat maksadile buraya gelen yıldız pazartesi gününe kadar şehrimizde kalacak, bir teganni konseri verecektir.

Matmazel Holt dün kendisile görüşen gazetecilere şunları söylemiştir:

"— Tatil müddetimden istifade ederek bir seyahate çıkmıtşım. Türkiyeyi de görmek istediğimden buraya geldim.

Sinemaya altı yıl evvel başladım. Bugün hususî bir mecliste bulunuyordum. Bir rica üzerine şarkı söyledim. Orada sinema rejisörü M. James Bauer sinemada muvaffak olacağımı anladığı için beni ertesi gün stüdyoya çağırdı. Sinemaya bu suretle başladım. İlk zamanlarda stüdyoda kendimi çok yabancı hissediyordum. Oradaki fazla aydınlık, kalabalık ve muvaffak olup olamıyacağımı kestirememekten doğan bir endişe beni çok sıkıyordu. Fakat sonraları, tabiî, alıştım.

Sesli ve sessiz filimlerden ben sesliyi tercih ederim. Çünkü sesim müsaittir. Bu mesele üzerindeki münakaşalar elân kapanamamıştır. Her iki nev'in de bir çok taraftarları vardır.

İstanbulu filim çevirmek için çok müsaait buldum. Eğer imkân bulursam eylülde tekrar geleceğim ve şarka ait bir filimde oynıyacağım.,,

Resim

İtalyada

San'at ne halde?

Şarl Kunstezler, fransızca Jösüvi partu mecmuasında İtalyan san'atının bugünkü vaziyetine dair bir makale neşretmektedir. Muharrir bu makalesinde diyor ki:

"İtalyan rönessansı, İtalyan sindika teşkilâtından ileri geliyor. Mıntakavî, millî ve enternasyonal bütün sergiler, bu teşkilât tarafından tertip olunuyor. Sanatkâr, halkla ancak teşkilât delâletile temas ediyor ve temaslar, sergiler vasıtasile husul buluyor. Sonra sanatkârın eserleri modern san'at müzelerine giriyor. Bu müzeler İtalyada çok büyük bir vüs'at kazanmışlardır. Artist en büyük şeref olmak üzere, nihayet adakemi azası oluyor. Akademisyenler; bütün merasimde âyan meclisi azasından evvel, sefirler ve nazırlardan sonra geliyor.

Hükûmetin bu himayesi, sanatkârın bütün ömrünce devam ediyor. Acaba bu himaye kendisini bir disipline tâbi tutmak dolayısile san'atını biraz boğmaz, onu bir az yolundan alıkoymaz mı?. diyeceksiniz; bugünkü hakikat ve İtalyan san'atının gözönünde olan inkişafı, buna bu suali "Hayır!,, cevabile karşılamak imkânını veriyor.,,

Ressamlar şehri

Bir zamandanberi bir ressamlar şehri vücuda getirmek isteğinde bulunan Fransız san'atkârları, son zamanlarda bu fikrin tatbik edilebilmesi için teşebbüslere geçmişlerdir. Bunlardan bir grup Uvaz nehri kıyılarında inşaat yapmayı düşünmektedirler. Fransız san'at gazeteleri, bu fikri hararetle karşılamaktadırlar.

Beaux - arts gazetesi bu işin cesur müteşebbislerine maddî refah getirmekle beraber yeni bir ilham menbaı da olabileceğini ve belki yeni bir mektebin ortaya çıkmasına vesile teşkil edeceğini söylüyor.

Kadın ressamların sergisi

Pariste Şanzelizedeki Mezon dö Frans'da asrî kadın san'atkârlar cemiyeti tarafından bir resim sergisi vücuda getirilmiş ve millî terbiye nazırı Mösyö Anatol dö Monzi huzurile açılma merasimi yapılmıştır. Fransız kadın ressamlarının vücuda getirdikleri sergi, Paris sanat mahafilinde hususî bir alâka ve ehemmiyetle karılanmıştır.

Yahudi san'atkârlar

Hitler rejiminin takibatından kurtulmak için Almanyadan kaçmış olan yahudi ressam, profesör ve gazeteciler, Fransada bir teşekkül vücuda getirmeye çalışmaktadırlar. Almanyanın en büyük ressamlarından sayılan yahudi Maks Liberman da bunlar arasındadır.

Musiki

MOZART

Yedi yaşında iken eserler ibdaına başlayan ve hayatında yalnız bir kadını seven san'atkâr

1756 da Salsburgda, musiki istidadı bütün dünyayı alâkadar edecek, hayretlere düşürecek kadar harikulâde bir çocuk doğdu. Yedi yaşında Avrupanın büyük şehirlerinde verdiği piyano konserleri ve kompozisyonlarile şöhret bulan pek gençken saraydan asraya davet edilen, hararetle alkışlanan, Markiz de Pombadurun ve İngiltere kraliçesinin iltifatını kazanan bu dahî çocuk, Mozarttır. Onda tecrübeli ve hâkim bir sanatkârdan beklenilen olgunluk vardı. Hafızası o kadar kuvvetliydi ki bir kere dinlediği bir konser parçasını tekrar yanlışsız yazabilirdi.

İlk operasını İtalyada on iki yaşındayken besteledi. Ondan evvel, Oratorium, Viyanada dirije ettiği bir mese piyano ve keman notları yazmıştı.

Büyük sosyetelerin içinde büyüyen Mozart, mükemmel bir kavalye, flörtü seven hafifmeşrep bir adamdı. Her tarafta kadın iltifatları dinlemiye alışan bu sanatkâr, hayatında yalnız bir tek kadın sevdi: Aloysia Wever. Bu aşktan sonra, san'atta erişilmez yüksekliklere çıktı; en parlak eserlerini ibda etti.

Aloysia zeki, kurnaz, cazibeli bir kızdı. Güzel sesile operada bir mevki ve şöhret yapmak istiyordu. Kendi şöhret ve istikbali için Mozartın yüzüne gülüyor, seven bir kız rolünü yapıyordu. Kalbi ateşle dolu âşık bunları anlamıyor, sevgilisinin saadeti için birçok plânlar hazırlıyor, onu İtalyada "Primadonna,, olarak bir operaya yerleştirmek istiyordu. Meseleyi duyan Mozartın babası buna mâni oldu. Ve büyük sanatkâr, acı gözyaşlarile Aloysiadan ayrıldı, fakat bu kuvvetli aşkını asla unutamadı.

Mozart Paris seyahatinden ve birçok meslek mücadelelerinden sonra içinde büyük bir hasretle Alosiaaı bulmak için Münihe gidiyor Orada Aloysia büyük operanın muganniyesi olmuş, şöhret kazanmıştı. Artık Mozarta iltifat etmiye ne lüzum vardı?. Alkış seslerinin şımarttığı muganniye ona lâkaydane arkasını döndü. Mozart o zaman zahiren ıstırabını saklamaya muvaffak olmuşsa da bu acı kalbinden hiç çıkmamıştı. Nihayet, ilk ve son aşkı olan Aloysianın kardeşi "Konstanza,, ile evlendi.

18 inci asrın büyük üstadı Mozart, şöhretini en fazla operalarında kazandı. Klâsik musikinin diğer sahalarında da, yenilikler, ölmez eserler yarattığı halde, asıl dehasının kuvvetini operalarında göstermiştir.

"Die Entführung am den Serail,, (Saraydan kaçış) isimli operası, bugünkü alman operasının bir temeli sayılabilir. Üstat, bu eserle yeni bir çığır açmıştı. Mevzuu Türkiyede bir sarayda geçer.

Diğer bir şaheser operası "Figaronun izdivacı,, dır. Muhtelif da lavereler döndürülen "Bo Marşe - nin bu eserinde yaşatılan tiplerde hiç mübalâğa yoktur. Sahnede tıpkı hayatta oldukları gibidirler. Bu eser, ilk defa oynandığı zaman büyük muvaffakıyetler kazanmıştı.

"Cosi fan Tutte,, ve "Don Juan,, operaları da ölmez, nazirsiz eserlerdir. Göte, Donjuanı dinledikten sonra "Faust'un musikisini Mozart yapmalıydı,, demişti.

Üstadın son yazdığı Zanberflöte operası semboliktir. Bu eser de diğerleri gibi, Avrupanın bütün sahnelerinde temsil edilir ve halâ hararet ve kuvvetle alkışlanır.

Zahirî bir neşe içine gizlenmiş olan bir ıstırapla yükselen Mozart, dehasının en kıvılcımlı zamanında insanlara değer biçilmez hediyeler bırakarak ölmüştür.

Celile Enis

Kübik mi, değil mi?

Derç ettiğimiz resim, son zamanın şöhret ve rağbet kazanmış ressamlarından Fernand Léger'in bir tablosunun resmidir. Fransızca, Cahiers d'Art mecmuası son sayısında bu ressamın sanatına ve eserlerine uzunca yer ayırmış; mecmua, sanatkârın uzun müddet kübistlerle beraber çalıştığını, fakat onun kübist olup olmadığının bir türlü kestirilemediğini söyliyor. Ressamın eserlerinden olan yukarıki tabloyu da dercettikten sonra soruyor:

"— Fernand Léger kübist midir?,, Fransız mecmuası, bu suali cevapsız bırakıyor; acaba bizim sanatkârlarımız nederler?.

Raşit Rıza tiyatrosu

Raşit Riza ve arkadaşları temsil heyeti geçen cumartesi günü Uzun köprüye giderek bir temsil vermişler, ve ertsi sabah Edirneye dönmüşlerdir. Heyet şimdi Edirnede Maarif bahçesinde temsillerine devam etmektdir.

HİKÂYE

POL dö KOK

Yazan : Mediha Münür

Madam dö Kok dul kalalı tam bir ay olmuştu.

Kocası Jirondenlere mensuptu. Tevkif edilmiş, muhakeme edil - miş, kafası kesilmişti.

Bir sabah, kadıncağız küçücük çocuğunu emzirirken, içeriye telâşlı telâşlı, korkudan gözleri yerin - den uğramış, hizmetçisi girdi:

— Madam!.. Madam!.. diye haykırdı.

— Ne var?.

— Mösyöyü tevkif eden adamlar geldi, sizi görmek istiyorlar.

Kadının yüzü sapsarı oldu. Doğ ruldu, dizleri titriyerek odadan çıktı. Çocuğunu bağrına bastırarak adamlara göründü.

— Ne istiyorsunuz?.

İçlerinden biri sert bir sesle anlattı:

— Beni tanımadın mı?.. İs - mim Fukye - tenvildir. İhtilâl mahkemesi heyeti senin de mücrimiyetine karar verdi; mademki kocan mücrimdi, sen de mücrimsin.. Seni de tevkif etmiye geldik.

Tam bu esnada küçük Pol anasının memesini bıraktı. Pembe yüzünü Fukye - Tenvile döndü, tatlı bir gülücük yaptı.

Adam biraz sendeledi. Bu gülücüğü görünce, kaşlarını çatmaktan vazgeçti.

Sordu:

— Bu senin çocuğun mu?.

— Evet.

— Süt ninesi yok mu?.

— Hayır, kendim emziriyorum.

Şimdi küçük Pol, hem gülücük yapıyor, hem de pembe, minicik yumruklarını Fukye - Tenvile doğru uzatıyordu.

Fukye - Tenvilin kalbi daha hızlı çarpmıya başladı:

— Bu şerait altında seni ha - pishaneye koyamayız... Bu çocuk daha ne kadar zaman süt emer?.

— Dört ay daha emer.

— Sonra?.

— Sonra memeden keserim.

— Şu halde dört ay daha bekleriz. Yalnız bu dört ay zarfında evinden dışarı çıkmıyacaksın.

— Peki.

Adamlar çıkıp gittiler.

Üç ay sonra Termidor, terrör rejimine nihayet verdi ve madam dö koka kimse ilişmedi.

Meşhur Fransız muharriri Pol dö Kok:

— Hayatta, gülmek kadar güzel şey yoktur! der. Bunun da is - patı meydanda. İlk gülüşüm, anneme hayatını kazandırdı. Bir gülü - cükle annemin hayatını kurtar - dım!.

Muhafız gücü

Edirne, 22 (A.A.) — Muhafız gücü bisikletçileri dün saat 12 de Edirneye geldiler. Hudut tabur kumandanı ve zabitanla jandarma mektebi ve Edirne sporcuları tarafından karşılandılar.

Amerika alacağını istiyor!

Vaşington, 22 (A.A.) — Yu - goslavya ve Estonya hükûmetlerine 15 haziran taksitlerini tediye etmediklerini ihtar eden şiddetli notalar gönderilmiştir. Çekoslo - vakya, romanya ve Letonya hükûmetlerine de Amerikanın borçlar meselesinin yeniden tetkiki meselsinde kendilerini dinlemeğ hazır olduğu bildirilmiştir.

Nüfus çokalıyor

Roma, 22 (A.A.) — Gazetelerin neşretikleri istatistiklere göre, mayıs ayında İtalyada evlenenlerin sayısı 19.555 tir ve bu miktar geçen senenin bu ayındaki evlenmelerden 20531 fazladır.

Mayıs ayında İtalyada 83.280 doğum olmuştur. Geçen senenin aynı ayından 4.827 fazla vardır. Bu sene mayıs ayındaki ölüm vakası da, geçen senekinden 7.500 eksik olmak üzere 41.453 dür.

Bir tayyare kazası

Meksiko, 22 (A.A.) — İspanyol tayyarecileri Barberan ile Colların tayyareleri Tlaxcoala hükûmeti dahilinde bir dağa çarparak parçalanmış olduğu halde bulunmuştur. Collar ölmüştür. Barberan ölmek üzeredir.

Çin Maliye nazırı

Paris, 22 (A.A.) — M. Daladier, dün Çin maliye nazırı M. Soungu kabul etmiştir.

Ceneral Balbo sefere hazırlanıyor

Ortebello, 22 (A.A.) — Jeneral Balbonun tayyarelerine yol hazırlıyacak olan Alice vapuru Labrader açıklarında elân buzlar arasında bulunmaktadır. Vapur tayfasını buz kıran Hungaria vapuruna nakledecektir. Bu vapur, Cartvrighte gitmektedir. Seyahatin ilk kısmı için hava şaraiti fena olmakta devam edecektir.

M. Mussolini, dün akşam Balboya telgrafla selâm göndermiş - tir.

Amerika ve İngiliz sefirleri dün akşam Orbetelloya giderek Balboyu selâmlamışlardır.

Profesör Pikar Nevyorkta

Nev york, 22 (A.A.) — Temmuz ayında Şikagoda kardeşi Jan Settle tarafından yapılacak olan stratosfere siyahat hazırlıklarında bulunmak üzere Profesör Pikar Şamplen vapuriyle dün buraya geldi.

Aynı vapurla tayyareci Kolos ile Ressi de geldiler. Yanlarında tayyareleri de vardır. Bu tayyare ile Nev yorktan doğrudan doğruya Tahrana uçmak teşebbüsünda bulunarak düz hat üzerindeki rekoru kırmak niyetindedirler.

Aynştayna bir tevcih

Brüksel, 22 (A.A.) — Peuple gazetesi dün Einsteinsin Brüksel fen fakültesi fahrî doktorü unvanını aldığını yazıyor.

Bir otomobilci öldü

Londra, 22 (A.A.) — Maruf otomobilci Henry Birkin ölmüştür.. Birkinin hastalığı Trablus büyük mükâfatı yarışından sonra başlamıştır. Yarış esnasında vukua gelen bir kaza neticesinde kolunda hasıl olan yanık kanının zehirlenmesini ve ölümünü intaç etmiştir.

DÜNYA HABERLERİ

Türkiye - Rusya

Hudut komisyonu azası Kafkasyaya gitti

Moskova, 22 (A.A.) — Cevat, Celâl ve Nuri Beylerden mürekkep olan Türk hudut komisyonu ile Sovyet hudut komisyonu azası Tiflise gelmişlerdir. Türk komisyonunu maverayı Kafkas federal sosyalist cümhuriyeti halk komiserleri meclisi reis vekili M. Djugeli ile Hariciye komiserinin mümessili M. Kwitachvili ve maverayı Kafkas mıntakası hudut muhafızları reisi M. Goglidze istikbal etmişlerdir. Gece M. Goglidze, Türk misafirleri şerefine bir ziyafet vermiştir. 20 haziranda komisyon Baküya haşreket etmiştir. Oradan mesaisine başlamak üzere hududa gidecektir.

Gandinin oğlu aleyhine bir tezahür

Bombay, 22 (A.A.) — Poumalı 2.000 brahmar rahibesi Ganhi - nin oğlunun evlenmesinin din ahkâmına uygun olmadığını protesto eden bir tezahürde bulunmuşlardır. Rahibelere göre, Gandhi'nin gelini, kocasının mensup olduğu sınıftan yüksek bir sınıftadır ve evlenmeleri caiz değildir.

Gizli toplantı

Londra, 22 (A.A) — Reuter'in bildirdiğine göre, Küçük İtilâf devletleri dün gizli bir toplantı yapmışlardır.

Ne görüştükleri belli değildir.

Yugoslavyada muhakeme

Belgrat, 22 (A.A) — Avala Ajansından:

Devleti muhafaza mahkemesi, komünist propagandası ve teşkilâtı yapmakla maznun Bayets ile arkadaşları hakkında kararını vermiştir.

Bayets 3 sene hidematı şakkeye, İtalyan Kourette 4 sene hidematı şakkeye ve diğer iki arkadaşları üçer sene hapse mahkûm edilmişlerdir.

İçlerinden ikisi İtalyan 3 kişi daha altı ay ile 18 ay arasında hapis cezalarına mahkûm edilmişlerdir.

Pekinde bir hadise

Tokio, 22 (A.A.) — Pekinden Renge ajansına bildiriliyor:

Bu sabah bir Çin jandarması, tramvayın birinden, Pekinde yerleşmiş Japon askerlerinden bir müfreze üzerine rüvelveri ile ateş etmeğe başlamıştır. Hiç bir Japon askeri yaralanmamışsa da bu hadise Çin — Japon mütarekesi imzalandıktanberi Pekinde en mühim bir hadise olmuştur.

Japon kumandanı, Çin ceneralı Hoingtchin nezdinde yaptığı teşebbüsatta, Japonya aleyhinde her türlü harekâta mani olması ricasında bulunmuştur.

Romanya - Rusya hududunda

Bükreş, 22 (A.A.) — Chisinau dan bildirildiğine göre Dinyester nehrini geçmeğe teşebbüs eden iki Sovyet kuriyesi yapılması mutat ihtarları dinlemediklerinden Romen muhafızları tarafından öldürülmüşlerdir.

Almanyada ordu içine giren komünistler

Bir çok araştırmalar, tevkifler yapıldı komünistlerin nasıl sokulduğu anlaşıldı

Berlin, 22 (A.A.) — Nasyonal Almanların mücadele kıtalarına karşı girişilmiş olan icraat münasebetiyle elde edilen haberlere göre isticvap edilmek üzere dvlt zabıtasına verilmiş olan eski Prusya dahiliye müsteşarı Von Bismark bu kıtaatın hakikî vaziyetinin ne olduğunu bilmediğini söylemiştir.. Tevkif edilen eşhas arasında Almanya iktısat nazırı Hogenberg'in yeğeni ile reiştağın komünist mebuslarından M. Targlerin yeğeni bulunmaktadır.

Bunlar kendilerini bu kıtaata kaydettirmeğe muvaffak olmuşlardır. Genç Hugenberg tahliye edilmiştir.

49 mevkuftan gayri diğer bütün tevkif edilmiş olan eşhas serbest bırakılmıştır. Hücum kıtaatı azasına ait listeler tetkik edildiği zaman yalnız alelâde marksist azanım değil aynı zamanda marksist teşkilâtı erkânından bir çokları - nın devlete karşı düşmanca faaliyette bulunmak üzere bu kıtaata dahil olmuş oldukları görülmüş ve anlaşılmıştır.

Bu kıtaata girmeğe muvaffak olan marksist aza meyanında hırsızlıktan, adabı umumiyeye muhalif hareketlerden ve hatta bir çok defalar millî teşkilât erkânına karşı taarruzda bulunmuş ve bunlardan bazılarını yaralamış olduklarından dolayi mahkûm edilmiş olan bir takım sabıkalılar da vardır.

Hücum kıtaatının Berlindeki mensupları miktarı üç bin kadardı. Bunların iki bini şubat ayına kadar marksistlerin karargâhında faaliyette bulunmakta idiler. Bunlar, nasyonal Alman kampına devlet aleyhindeki projelerini tatbik etmek maksadiyle girmiş olduklarını itiraf etmişlerdir.

Komünist unsurlar, hatta bu kıtaatta kendilerini yüksek mevkilere tayin ettirmeğe de muvaffak olmuşlardır. Bunların arasında kumandanlık mevkiine gedenler de vardır. Meselâ eskiden kızıl halk donanması kumandanı olan Schuster isminde birisi de erkânı harbiyenin mücadele kıtaatı kumandanlığına kadar yükselmiştir.

Şiddetli takipler, araştırmalar ve tevkifler

Berlin, 22 (A.A.) — Başvekil, başvekil muavini, iş ve millî müdafaa nazırlarının yaptıkları bir konferansta, millî sosyalist ihtilâlinin mücadili kuvvetini temin için çelik miğfer teşklâtı millî sosyalist hareketine şu suretle ilhak edilmiştir:

Çelik miğfer eskiden olduğu gibi gene reis tarafından idare edilir ve reis azalara millî sosyalist fırkasından başka bir fırkaya girmelerine müsaade etmez.

Genç çelik miğfer tekilâtının reisi bundan sonra millî sosyalist hücum kıt'aları reisi erkânı harbiyesine dahil olacaktır. Ve teşkilât bu reisin emri altına verilecektir.

Kıt'alarda komünistler

Berlin, 22 (A.A.) — Bütün Almanyada, bazı kıt'alardaki efradın yüzde altmış ve yetmişi komünist yahut sosyalist veyahut ipten kazıktan kurtulmuş adamlar olduğu anlaşılan millî -Alman fırkası kıtalarının bütün reislerinin evlerinde de araştırmalar yapılmıştır.

Bu hareket millî Alman çelik miğfer cephesi aleyhinde değildir. fakat onları tasfiyeye tabi tutmak içindir.

Berlinde bu kıt'alar efradından yüzden fazla komünist ve gene bu teşkilât üniformasını taıyan yüzlerce komünist yakalanmıştır.

Bir müsadere ve iki ölüm

Berlin, 22 (A.A.) — Volf ajansı bildiriyor:

Eski işçiler sendikası kâtibinin Berlin civarında Koemenick mahallesindeki evinde tabanca ve cephane dolu bir kaç sandığı müsadereye gelen milliyetçi sosyalist milisleri kâtibin oğlu tarafından silâh eteşi ile karşılanmışlardır.. Milisler, mukabelede bulunmuşlar.

Bu ateş teatisi neticesinde milis efradından biri ile o sırada yoldan geçmekte olan bir adam ölmüştür. Milis efradmdan iki kişi de ağır surette yaralanmışlardır. Bunlardan biri aldığı yaraların tesiriyle ölmüştür. ötekinin hayatı tehlikededir. Kâtibin oğlu hapse tıkılmıştır.

Bir araştırma

Berlin, 22 (A.A.) — Volf ajansı bildiriyor:

Reiştağ meclisinde sosyalist mebus olan ve sosyalist fırkası idare azasından bulunan M. Nemitzin Berlinde Koepenick mahallesindeki evinde zabıta tarafından bir araştırma yapılmış, bir çok kental ağırlığında fesatkârane risale ve beyanname elde edilmiştir.

İngilterede Alman hariciye nazırı ve komünistler

Londra, 22 (A.A) — M. Von Neurath'ın gidişi, Liverpool Street istasyonunda hafif bir tezahüre sebep olmuştur.

Ellerinde kızıl bayraklar taşıyan delikanlılar vagonlar üzerine beyannameler atmışlar, Alman rejimi aleyhinde bağırmışlardır.

Radiç-Leh yıldönümü

Zagrep, 22 (A.A.) — Hırvat mebusu Radiçin katlinin beşinci yıl dönümü münasebetiyle merasim yapılmıştır. Merasimde binlerce halk ilet bir çok siyasî kimseler ve bu arada eski hariciye nazırı Trumbiç bulunmuştur.

Avusturya ile Macaristan birleşiyor mu?

Londra, 22 (A.A.) — Bazı gazeteler ve bu meyanda Daily Herald Avusturya ile Macaristanın birleşmesi ihtimallerinden bahsetmekte ve bu projeyi M. Mussolini ye isnat eylemektedir.

ANKARA CİNAYETİ

Ahmet mi, Hamit mi? evvelâ kim taarruz etti?

Huriye hanımın evinde saklı kanlı satır ve sokakta görülen kanlı izler..

(Baş Tarafı 1 inci Sayıfada)

bulunan kanlı satırda bu suale cevap veriyor. Hâdise mahalline gelen hükûmet tabibi bey satırı eline alarak maktulün zevcesi Huriye Hanıma doğru yürüdü:

"— Hanım dedi, buraya bak... Satırın üzerindeki lekeler taze insan kanıdır! Bak, burada bir kaç tanede saç telleri var.. Satırı hâdiseden sonra tenekelerin arkasına sen mi sakladın?..

Huriye Hanım bu sırada titremeğe başladı:

— Kat'iyyen beyim! dedi. Kat'iyyen... Ben saklamadım. Odada çamaşır değiştiriyordum; çıplaktım. Hiç bir şeyden haberim yok... Yalnız bildiğim ve duyduğum şudur ki: Hamit geldi. Kocam Ahmede bağırdı:

— Kanıma susayan adam dışarıya çık!..

Dedi. Kocam kapıyı açarak dışarıya fırladı. Tabanca seslerini işittim. Ben de kapıya çıktım. Hamit kaçıyordu. Kocam aldığı yaraların acısile sersemleşmiş bir vaziyette bulunuyordu.

Huriye göğsünün ve kolunun üzerindeki kan lekelerini gösterdi:

— Bakınız, lekeler bile duruyor. Kocamı kucağıma alarak yere yatırdım, bir kelime bile söylemedi, öldü...

Kan lekeleri

Maktulun kiracı olarak oturduğu Bayburtlu Dursun ağanın evinin önünden katil Hamidin evinin önüne kadar kan lekeleri uzanmaktadır. Odada kan lekeli bir satır bulunması ile Dursun ağanın ifadesi de maktulu suçlu mevkiine sokmaktadır. Yani taarruz eden maktul Ahmettir.

Şimdi bu ifadeler ve delâil karşısında zabıta amirleri cinayetin şu suretle yapıldığına hükmediyorlar:

Maktul Ahmedin karısı Huriye Hanıma bakkal Hamidin musallat olduğu gerek Huriye Hanımın ve gerekse komşularının ifadesile sabit olmuştur.

Ahmet, Hamitten yakayı sıyırmak ve mahalleyi alt üst eden dedikodulara nihayet vermek için kira ile oturduğu Dursun ağanın evinden çıkmağı ve Dağ mahallesindeki kendi evine gitmeyi kararlaştırmıştır. Karı koca hâdise sabahı eşyalarını toplıyarak evlerine gideceklerdi. Ahmet mahalleden uzaklaşmadan evvel Hamitten bir intikam almağı düşünüyor ve eline geçirdiği satırı, evlerine pek yakın bulunan Hamidin oturduğu yere kadar giderek mumaileyhin başına indiriyor ve kaçarak eivne dönüyor.

Hamit Ahmedi takip ediyor ve tam odalarının kapısı önünde tabancasını Ahmede ateş ediyor.. Zabıtanın tesbit ettiği şu vaziyete göre hâdiseye sebebiyet veren maktul Ahmettir. Ahmedin cesedi otopsi yapıldıktan sonra defnedilmiştir. Yaraları göğsündedir.

Katil bakkal Hamidin yarası gün geçtikçe ağırlaşmaktadır.

Katilin ifadesi

Katil Hamit evvelâ hâdiseyi inkâr etmek istemiş ise de bir şaşkınlık neticesinde bu yola saptığı anlaşılmıtşır. Katil şimdi hâdiseyi olduğu gibi anlatmaktadır. İfadesine göre maktul Ahmet elindeki satırla Hamide tecavüz etmiş ve Hamit te canmın kurtarmak için tabancasını çekerek Ahmede ateş etmiştir.

Merzifon kollejinde

Merzifon, (Hususî) — Bura Amerikan Kollejinde Türk çocukları tarafından güzel bir müsamere verildi. Müsamere Kız Hayat mektebinden yedi hanımın şehadetname alması münasebetile tertip edilmişti.

Nikâh

Kars eşrafından Hatunî zâde Mahmut Beyle Divanı muhasebat reislerinden merhum Ahmet Beyin kızı Fahriye Hanımın nikâhları dün Bakırköy belediye dairesinde aile dostları ve akrabaları huzurile icra olunmuştur. Yeni evlilere saadet dileriz .

Askerlik

1 inci fırka askerlik dairesi reisliğinden:

1 — 1076 sayılı ihtiyat zabitleri ve askerî memurları kanunu ile tatbikatına ait talimatname mucibince her sene olduğu gibi 1933 senesi Haziranının birinden nihahayetine kadar ihtiyat zabitleri ve askerî memurların yoklamaları yapılacağından bilcümle ihtiyat zabitleri ve askerî memurlarının mukayyet bulundukları askerlik şubelerine bizzat veya taahhütlü mektupla müracaatları.

2 — Yoklama müddeti bitmek üzeredir. Şimdiye kadar müracaat etmiyenlerin istical buyurmaları.

§ Üsküdar askerlik şubesinden:

Bekaya 325 doğumlu ve bunlarla muameleye tabi orta ehliyetnamesi bulunan kısa hizmetli Ef. lerle ayni ehliyetnameli 326 ve 327 doğumlu muallimler ve gene orta ehliyetnameli ve 326 doğumlularla daha evvelki doğumlulardan kalmış olan tabip, diş tabibi, baytar ve eczacılar 1 — temmuz —933 tarihinde hazırlık kıt'alarında bulunmak üzere sevkedileceklerinden bu kabil Ef. lerin ehliyetnamelerile beraber 29 — haziranR933 perşembe günü Üsküdar askerlik şubesine müracaatları lâzımdır .

Şehircilik

M. Agaş Istanbul imarını söylüyor

Fakat ne yapılacağını raporda bildirecek

İstanbul plânı için açılan müsabakaya iştirak eden şehircilik mütehassıslarından M. Agache dün akşam Güzel Sanatlar Akademisinde şehircilik hakkında bir konferans vermiştir.

Bu ayın yirmi altısında Parise gidecek olan M. Agache dün bir muharririmize şunları söylemiştir:

"— Ankarada çok iyi kabul gördüm. Oradaki mimar ve mühendisler benim için bir çay ziyafeti verdiler. Vukubulan bir davet üzerine Halkevinde şehircilikten bahsettim.

Ankarada Yenişehri, Nümune çiftliğini, civardaki yeni köyleri gezdim.

İstanbulda yapmakta olduğum tetkikler epey ilerlemiştir. Birkaç güne kadar memleketime döneceğim. Şehir hakkında edindiğim fikirleri şimdiden söylemek istemiyorum. Bunu, belediyeye vereceğim raporda bildireceğim. Yalnız şunu söyliyeyim ki, İstanbul plânı yapılmasında en çok müşkülâta tesadüf edilen bir eşhirdir. Fakat şehir artık hükûmet merkezi olmaması plânı yapacak mütehassısım işini nisbeten kolaylaştırmıştır. Çünkü şehir hükûmet merkezi olsaydı, bütün nezaret binalarını bir yerde toplamak icap edecekti, halbuki İstanbul dağınık olduğu için bu oldukça güç bir işti. Yeniden yapılan bir şehri ise bir hükûmet merkezi olarak tanzim etmek kolaydır.

Parise dönünce raporumu hazırlamağa başlıyacağım. Üç ay kadar sonra bu raporu belediyeye yollıyarak neticeyi bekliyeceğim. Plâni benim yapmaklığım tensip edildiği takdirde yanımda bir kaç yardımcı ile birlikte tekrar İstanbula gelerek İstanbul plânı için bir "iptidaî proje,, hazırlamağa başlıyacağım. Bunun için şehirde yer yer esaslı tetkikler yapacağım.,,

M. Agache Gazi köprüsünün asma mı, yoksa adi köprü sisteminde mi yapılması lâzım geleceği hakkındaki sual üzerine de şöyle demiştir:

"— İstanbulda köprü meselesinin tekikiyle de meşgul oldum. Bu mesele üzerinde bir fikir de edinmiş bulunuyorum. Fakat bunu ancak raporumda bildireceğim. Bir şehrin plânı yapılırken o şehrin elli sene sonraki vaziyetini ve ihtiyaçlarını da göz önünde tutmak lâzımdır. Bu noktadan plân hakkında tetkikler yaparken köprü meslesini de nazarı dikkate alacağım tabiîdir.,,

Büyük TAYYARE Piyangosu

15 inci Tertibin 3 üncü keşidesi

11 Temmuzdadır.

Bu keşidede Büyük ikramiye 100.000 Liradır.

Ayrıca: 25.000, 15.000, 10.000 Liralık büyük ikramiyeler ve 50.000 Liralık Mükâfat Vardır

Kurt, Kuzu, Kartal Kavgası

Muharriri: Ömer Rıza

— 27 —

Nihayet Simon haykırdı:

— Bu hain Nasranînin davasile daha fazla meşgul olamayız. Bu hain Nikanor kapısına götürünüz. Onu zincirlerle bağlayınız. Ve orada aç ve susuz ölmek üzere bırakınız. Bütün İsrail oğulları ile onun dostları olan Romalılar, hainin akibetini görsünler. Yalnız Benoni biraderimizin istirhamına mebni hükmü akşam üstü icra ediniz. Şayet bu kadın bize Marküsü nasıl sakladığını anlatırsa onu serbest bırakınız. Mesele bitmiştir. Götürün bu hain karıyı!

Onu tekrar Teofilin soğuk cesedi yanına götürdüler. Meryem evelâ ekmeğini ve etini yedi.Sonra yere serildi ve uyudu. Uyandığı zaman büyük babasını başının ucunda gördü. İhtiyar, beli bükük yahudi onun başı ucunda inliyerek:

— Sana veda etmiye geldim! evlâdım! dedi. İstersen kendini kurtarabilirsin. Şu adamı nasıl kaçırdığını bana anlatmaz mısın?.

— Söyliyemem?.

— Söyliyemezsen, öldürülecek sin!

— Söyliyemem! babacığım.

— Kızım. Benim de iki günlük ömrüm kaldı. Romalılar mabedin dış avlusunu işgal ettiler. Yahudi milletinin mabedi tekrar yıkılacak ve yahudi milleti ayaklar altında çiğnenecek.

— Titüs size acımaz mı?.

— Acımak ne demek. Teslim olursak ya köle olarak satılacağız. Veya kayserin zafer gerdonesini çekeceğiz. Onun için sonuna kadar harbedeceğiz.

— Ben öleceğime kani değilim!

— Neden?. Acaba Kalip sana yardım eder mi?.

— Bilmiyorum.

— Tam bu sırada gök gürültüsü gibi bir ses duyuldu ve dışardan bir ses bağırdı:

— Benoni, çabuk gel, seni arıyorlar.

— Geliyorum. Artık elveda kızım! Anlaşılan yeni bir felâkete uğradık. Şayet dediğini yaparsan beni unutma!.

Benoni torununa sarılmış, sonra Meryemi bırakıp gitmişti.

— 17 —

Nikanor kapısı

İki saat daha geçti. Akşam oluyordu. Zindanın kapısı açılmış ve Kalip görünmüştü. Meryem onu karşıladı:

— Hükmü tatbik için mi geliyorsun!.

— Evet! Gruptan sonra..

— Pek âlâ vazifeni yap kardeşim..

— Fakat ben vazifemi yapmıya gelmedim. Seni kurtarm(ya geldim...

— Nasıl?.

— Seni kaçıracağım. Seni kaçıracak dostlarım var. Sonra ben de sana iltihak ederim ve birlikte gideriz.

— Nereye kaçarız.

— Romalılara!... Marküsü kaçırdığın için Romalılar seni, senin hatırın için de beni korurlar. Kocan olduğumu söylemen kâfi!

— Sen nasıl kaçabilirsin, ordu senin elinde değil mi?.

— Fakat ben korku yüzünden kaçmıyorum, senin için kaçıyorum.

— Bunun mukabilinde ne istiyorsun?.

— Seni istiyorum.

— Reddediyorum! Kalip.

— Ben de bunu bekliyordum. O halde Romalı Marküse de varmıyacağına söz veriyor musun?.

— Marküs hıristiyan olmadığı için ona varamam.

— O halde ben hıristiyan olmıya razıyım.

— Olsan da sana varamam.

Kalip bir dakika sonra gene söze başladı.

— Meryem, ne istiyorsan onu yap. Ben gene seni kurtaracağım. İstersen Marküsle evlen, fakat ben de yaşarsam onu mutlaka ele vereceğim. Yalnız yaşıyacağımı zannetmiyorum.

— Ben de sana refakat etmiyeceğim

— Niçin?.

— Kaçmak istemiyorum da ondan!

— O halde ben de vazifemi yaparım. Daha sonra seni kurtarmak elimden gelirse gene imdadına koşarım. Fakat ümit etmiyorum!.

— Vazifenizi yapınız! Kalip. Ellerimi bağlıyacaksan bağla!

— Bağlamıya hacet yok! Haydi çıkalım!

İkisi birden çıktılar.

Dışarda iki zabit ile iki asker bekliyordu. Zabitlerin biri sordu:

— İçeride hayli kaldınız.. İtiraf etti mi?.

— Hayır.

— Kapıya vardığımız zaman iş değişir. Orada geceleri zehir gibi soğuk, gündüzler ateş gibi sıcaktır.

Zabit Meryemi elinden tutarak:

— Gel! dedi. Bana şu göğsündeki inciyi ver de onunla bir lokma ekmek alayım!.

Zabit elini Meryemin göğsüne attı.

Bir anda, akşamın pembeliği içinde bir kılıç çaktı ve zabitin kafatasına inerek onu yere yuvarladı. Kalip bağrıyordu:

— Ekmeği git cehennemde bul! Hain!

— Ötekiler Klibin bu hareketinden titrediler.

Birlikte yürüdüler. Bir kemerden bir kemere geçtiler. Sonra altın ve gümüşle müzeyyen Nikonor kapısına vardılar. Kapının üstünde dört köşe bir bina vardı. Binanın üstünde, tepeleri yaldızlı üç sütun bulunuyordu. Hâkim Simon, bunları kapının önünde bekliyordu. Hemen sordu:

— Kadın itiraf etti mi?.

Kalip cevap verdi:

— Hayır. Romalıya dair bir şey bilmediğini söylüyor.

— Böyle mi kadın.

— Evet.

— Öyleyse onu yukarıya çıkarın.

Birlikte yukarı çıktılar. Ve onu dama götürdüler. Üç sütundan ortada durana bağladılar. Sonra hakim cebinden bir tomar kâğıt çıkardı. İçinde şunlar yazılıydı:

— Nasranî ve hain Meryem, burada dost edindiği Romalılar karşısında ölmiye mahkûmdur.,,

Bu satırların altında bütün mahkeme azasının isimleri yazılıydı. Benoninin ismi de başta idi. Daha sonra Simon şu sözleri söyledi:

(Devamı Var)

Iktısat Konferansında Türkiye

Dünya iktısadı ve iktısadî buhran hakkındaki fikirlerimiz

— 15 —

Tahdidatın bugünkü halinin idamesi ise buhranın izalesine değil, temadisine sebep olarak kalacaktır. Milletler siyasî ve iktısadî hudutları arkasına çekildikçe ekonomi mondial zayıflıyacak ve yaşamak için hariçten iptidaî madde ve eşya ithal etmek mecburiyetinde bulunan milletlerin sıkıntısı azamî hadde gelecektir.

Çok şükür ki devletler arasında bir rejiyonalizm cereyanı baş göstermektedir. Ümit ederim ki, bu rejiyonalizm anlaşmalar bir gün bütün devletlerin anlaşması için bir hazırlık, bir mukaddeme olsun.

Biz beşeriyetin kurtulmasını umumî anlaşmanın imkânsızlığı içinde bu rejiyonal itilâflarda buluyoruz.

Baltık denizi, Şimal denizi etrafındaki milletler bu itilâf imkânlarını araştırırken, en eski medeniyetlerin tecelli ve inkişafına müsait şartları ve imkânları sinesinde saklamış olan Akdeniz milletleri bu yolda anlaşmak imkânını bulamıyacaklar mı?. Acaba Akdeniz havzasında da, ırkî kabiliyetleri, millî servetleri, mahsulât ve mamulâtile yekdiğerinin noksanını ikmal ve itmam edecek surette yaratılmış milletler ve memleketler yok mudur?.

Bununla beraber tabiî kanunlar ne olursa olsun, memlekette umumî hayatı ucuzlatmalıyız. Bu da devletin doğrudan doğruya veya kendi himayesindeki teşekküllerin yardımile olur. Kapitalden, toprak tan, el emeğinden azamî randıman almak, istihsal masraflarını düşürmek, kooperatif müesseselerile istihsali istihlâke yaklaştırarak aradaki vasıtaları kaldırmak ile olur. Asayiş mevzuunda devlet nasıl aktif bir rol almışsa, iktısat mevzuunda da ayni rolü alması, ayni aksiyonu ifa etmesi lâzımdır. Memlekette tesis edilmiş olan inhisarlar şüphesiz bu mevzudaki tasarrufun neticeleridir.

Fakat bizde monopoller sadece malî gayelerle kurulmuş cihazlardır. İnhisarlardan beklediğimiz fayda vergi cibayetidir; halbuki devlet kapitalizminde inhisardan beklenen iktısadî birçok esaslı vazifeler vardır. Mevcut olan ve atide tesis edilecek olan monopollara iktısadî vazifeleri tahmil etmeliyiz. Kaldı ki monopolları vergi cibayet sistemi olarak kullanmak ve bütçenin mühim bir varidat yekûnunu sadece bu birkaç kalemlik monopollara tahmil etmek asla muvafık olmaz. Bir taraftan bu, kaçakçılığı arttırır, ve devletin başına büyük bir masraf kapısı açar, memlekette kuvvei maneviyeyi bozar, monopola dahil eşya kıymetini nispetsiz pahalılaştıracağı için halkı sistemin aleyhtarı yapar. Monopol pahalı ucuz satmak, millî mahsulâtın himaye ve inkişaf çarelerini temin için bir imkân olmalıdır.

Monopollarla beraber umumî vergi sistemimizi bu günkü iktısadiyatın icabatına telif etmek zarureti vardır; vergiler memleketin iktısadî inkişafına engel olmamalı, bilâkis bu inkişafı tahrik, teşvik ve himaye etmelidir. Bu gaye, göz önününe alınmak suretile vergi usullerimiz istihsal cephesinden ve ziraat cephesinden bir revizyona tabi olmalıdır.

Memleket dahilinde sosyal bir iktısat siyasetini yukardaki mazatla hulâsa edebildiğimizi kabul edersek harice karşı nasyonal olmak prensipine geçebiliriz.

* * *

Dünya krizinin bu günkü halini, esbap ve âmillerini kısa ve süratle dahi olsa gözden geçirmiş olduğumuz için bu krizin bertaraf edilmesi ve tabiî halin iadesi için milletler ailesile birlikte düşünmek, verilecek müşterek kararlara iştirak etmek vazifemizdir; umumî krizin indifaına çalışmak vazifemiz olduğu gibi bizatihi menfaatimizdir de.

Ancak dünya krizinin hali, neticesi ne olursa olsun biz evvelâ kendi mevcudiyetimizi korumak, millî varlığımıza temas eden davaları halletmek mecburiyetindeyiz. Millî varlığımıza zarar vermemek şartiledir ki milletler ailesinin müşterek dertlerinin ve davalarının halline ve bunun halli için tatbikı lâzımgelen tedbirlere iştirak edebiliriz. Başka suretle hareket edecek başka bir devlet mevcut olacağını, yani millî menfaatlarının teminini doğrudan doğruya beynelmilel kararların tatbikından bekliyecek milletler bulunacağını zannetmiyoruz. Burası böyle olunca nasyonal fikirlerle hareket eden devlet mümessillerinin buhranı esasından halledecek veya mehmaimken teskin eyliyecek enternasyonal kararlara nasıl vâsıl olacağı kestirilemez. Buhranın kalkması için iktısadî nazım rolünü ifa eden fiat mekanizmasının serbest işlemesi lâzımdır. Bu, gümrük himaye duvarlarının yıkılması, döviz mürakabesi, kontenjan, takas gibi (tarif differentiel) gibi tahdidatın kalkması, (etalon or) a avdet edilmesi, siyasî borçlardan sarfınazar olunması ve saire demektir. Acaba kabili tatbik midir? Böyle bir liberalizm kabili tatbik midir?. Böyle bir libearlizm kabili tatbik dahi olsa bunun zarurî neticesini ve akibetini göze aldırmıya cesaret edecek bulunacak mı?. Cihan iktısadî harekâtına karşı vazolunan tahdidat kapakların açılması ile husule gelecek olan tufanın mevcut iktısat müessesesini yıkmasına veya tahrip etmesine müsaade olunacak mı?.

"Dünya iktısat konferansı,, hazırlık komisyonunda, ziraî buhran hakkında, Ziraat Vekâleti Fen müşaviri Mehmet Ali Tayyar Bey tarafından yapılan izah.

16-Şubat-1933

Buhranı bir kere de münhasıran ziraî noktai nazardan mütalea ederek muhterem heyete kısaca arzetmeği faydalı buluyoruz.

Dünya ziraî buhranı

Bir buçuk asırlık bir mazi zarfında umumî denecek mahiyette başlıca üç ziraî buhran kaydedebiliriz. Bunların birincisi Napoleon devri muharebelerinin, ikincisi yeni ziraî memleketlerin inkişaf ve demiryolu devirlerinin üçüncüsü de umumî harbin tevlit ettiği buhranlardır. Her birinin başlıca karakteristiği Surproduction ve bunun ekseriya tevlit ettiği satın alma kabiliyetinin azalmasıdır.

Napoleon devrinde orduların mübrem ihtiyacatı ve Blocus Continental tesirile umumiyet itibarile ziraî mahsulât yukarda izah edildiği veçhile çoğaldı. Fiatlar düştü. Buhran 1825 senesinden 1830 senesine kadar devam etti. Borçların, vergilerin te'cili gibi tedbirler fayda verdi. Fakat bilhassa iZraat sahasındaki teknik terakkiyat sayesinde maliyet fiatlarının indirilmesi, vaziyetin düzelmesi hususun da başlıca âmil oldu.

Yün fiatlarının yüksek olması koyun cinslerinin ıslahına saik oldu. Umumiyet itibarile hayvanat teksir ve ziraat usulleri de ıslah edilerek çiftçiler İngilizlerin High Farming diye tavsif ettikleri ve takriben elli sene süren refah devresine nail olabildiler.

870 senesinde hububat fiatları tekrar düşmeğe başladı. Bu fiat sukutunun sebebi Cemahiri Müttehidei Amerikadaki dahilî harplerden sonra ziraatin inkişafı, keza Kanada, Arjantin ve Avustralyanın ziraî faaliyetinin artmasıdır. Ayni zamanda Rusyada demiryolu inşaatı neticesi olarak mühim hububat mıntakalarının dünya piyasasına mahsulât arzetmesi gibi "Surproduction,, u tevlit etmiş olan âmillerdir.

Surproduction ile refah ve nüfusun artması arasında gene nisbetsizlik olduğundan tabiatile fiatlar düşmüştür.

O zamanlar elde mevcut olan vesait Süt, et, tereyağı gibi hayvanî mahsulâtın uzun müdet muhafaza ve yahut nakline müsait olmadığı için bilhassa hububat gibi kolay muhafaza ve nakledilebilen mahsullerin fiatı çok düşmüştür. İngilterede buğday fiatları yüzde 50 den fazla diğer ziraî mahsullerin fiatları da bir kaç sene zarfında tedricen düştü. 1875 1900 seneleri arasında paranın kıymeti yükseldi. Bunun neticesi gene bilhassa İngilterede yarı yarıya indi. Buna mukabil diğer mezruat, çayırlar ve hayvanatla azrarı telâfi etmek hususundaki tedbirler akîm kaldı. Britanya adalarında ziraat tamamile (Extensif) bir mahiyet kesbetmek istidadını gösterdi. Erkek ziraat amelelerinin miktarı 1871 de bir buçuk milyon iken 1911 de 0,8 milyona indi. Diğer Avrupa memleketlerinin kısmı azamı, himayeci bir gümrük siyaseti ve bilhassa ziraat usullerinin ıslahı ve hayvanatın teksiri sayesinde bu felâketin şiddetinden kısmen kurtulabildiler.

1900 senesinden 1914 sesine kadar dünya ziraat vaziyeti

19 uncu asrın 2 inci umumî ziraî buhranı 20 inci asrın ilk seneleri zarfında yavaş yavaş zail olmuştur.

İngilteredehububat fiatları 1891-1900 senelerine nisbeten yüzde 20 derecesinde yükselmişti. Çiftçilikle iştigal edenlerin sayısı artmağa ve ziraatta bir refah başlamıştı.

Soğutma tekniği henüz tatbik edilmiyordu. Bundan istifade edilmeğe başlandığı zaman Cenubî Amerikadan ve Avusturalyadan yapılan et ihracatı takriben iki buçuk misline baliğ olmuştur.

(1900 / 04 = 275000 ton, 1909/13 = 605000 ton).

Fakat bu tezayüt serbest ticaret memleketi olan İngilterede dahi et fiatlarını tazyik etmemiştir. Çünkü istihlâk ona göre artmıştır.

Avrupa sanayi memleketlerinin satın alma kabiliyetlerinin artması diğer taraftan ucuz ve kolay şartlarla yeni beldelerin açılması imkanının mefkudiyeti hububat fiatlarının yükselmesini intaç etmiştir.

Şimalî Amerikadan dünya piyasasına yapılan ihracat azalıyor, Rusya, Kanada ve Arjantinin ihracatı ihtiyacı tatmin edemiyordu. Artık muayyen bir sahadan fazla mahsul almak mecburiyeti başgöstermişti. Bu cihet ise, esaslı bir teknik inkılâba sebebiyet verecek bir âmil olmadıkça, ziraatin (intensif) leşmesi ile kabildi. Bu da ancak mahsulât fiatlarının yükselmesi ile mümkün olabilirdi. Bu sayede ziraat âlemine gene bir refah devresi açılmıştı.

Umumî harp

Umumî harp dünyanın ziraî düzenini tarümar etti. İttifak devletleri aşağı yukarı muhasara altında alınmış bir kale vaziyetine düştüler. Rusya, Karadeniz ve Baltık denizinin kapanmasile ihracatçı memleketler sırasından ayrıldı.

Diğer Avrupa memleketlerine hububat sevki hususatı gemi hacimlerinin kifayetsizliği yüzünden müşkülâta uğradı. Harp dolayısile vukua gelen zararlardan mamadünya piyasası üç kısma ayrıldı. Evvelce Rusyadan gelen hububatın yerine mümkün mertebe diğer ihracatçı ve bilhassa şimalî Amerika memleketleri kaim oluyordu. Birleşmiş Amerika hükûmetleri et ihracatını da ihyaya gayret ediyorlardı. Çünkü vesaiti nakliyenin azlığı hasebile daha uzun mesafeden yani Cenubî Amerika ve Avustralyadan et nakli ihtiyaca tekabül edemiyordu. Velhasıl artmış olan ihtiyaç güçlükle tatmin edilebiliyordu. Bu hal ziraî mahsulât fiatlarının yükselmesini intaç etti. İttifak devletlerinin azamî fiat siyasetile, ziraî istihsalâtı teşvik yolunu takip ediyorlardı. Para kıymetinin sukutu ziraî mahsulât fiatlarını müteessir etmemiştir, yüzden ve borçlarla sair taahhütlerin eski kıymetler üzerinden tediye edilmesi hasebile ziraat büyük kazanç fırsatları bahsetmiştir.

Mütarekeyi müteakıp senelerin ihtilâl hasebile Rusya bir kaç sene için hububat ihraç edebilecek vaziyette değildi. Diğer şarkî ve merkezî Avrupa memleketleri de dahilî siyasetleri icabı olarak yapmaları ziraî reformlar dolayısile aciz vaziyette idiler. Bu itibarla merkezî Avrupanın kıtlıktan kurtulan ahalisi Outre mer ihracatçı memleketler için çok kârlı bir mahreç teşkil ediyordu. Bu sebeplerle 1914 senesine kadar yükselmiş olan fiatlar, 1920 senesinde birleşmiş Amerika hükûmetlerinin kredi siyasetini amelesini tadil etmesi üzerine 1923 senesine kadar sukut ederek bilhassa uzak memleketlerde çiftçileri zarardide etmiştir.

(Devamı Var)

Istanbul Posta T. T. Başmüdürlüğünden:

Istanbul, Galata, seyyahin şubesi ve Beyoğlu merkezleri arasında motosikletle telgraf ve beş kiloya kadar mektup nakliyatı kapalı zarf usulile münakasaya vazedilmiştir. Münakasa 8-7-933 cumartesi günü saat 14 te yapılacaktır. istiyenlerin şartnameyi görmek için her gün Başmüdürlük kalemine ve münakasaya iştirak için de kapalı ve memhur teklifname ve teklif edecekleri bedelin % 7,5 nisbetinde teminatı muvakkate akçe veya banka mektubu ile yukarda yazılı gün ve saatte başmüdürlükte müteşekkil komisyona müracaatları ilân olunur. (2719)

Istanbul Evkaf Müdürlüğü ilânları

Miktarı		
22000	Kilo	Yeşil sebze
3500	„	Sadeyağı
1000	„	Un
400	„	Nişasta
1000	„	Kuru üzüm
400	„	Kuru kayısı
500	„	Kuru fasulye
500	„	Nohut
10000	„	Patates
3000	„	Soğan

Guraba hastanesine lüzumu olan yukarda yazılı on kalem erzak ayrı ayrı alenî münakasaya konmuştur. Talip olanlar şeraiti anlamak ve nümuneleri görmek üzere her gün levazım idaresine ve ihale günü olan Temmuzun birinci cumartesi günü saat on dörtte idare encümenine müracaatları. (2616)

Yeni Tarih

Her sınıf tarih kitabının hulâsası

Tarih imtihanını vermek isteyenlere lüzumlu bir rehberdir. 100 kuruş fiatla Istanbulda Kanaat Kütüphanesinde satılır.

Istanbul Posta T. T. Başmüdüriyetinden:

Istanbul Paket Postahanesinde yaptırılması mukarrer inşaat yirmi gün müddetle aleni münakasaya vazolunmuştur. Münakasa 28 - 6 - 933 tarihinde icra kılınacağından taliplerin 366 liralık teminatı muvakkatelerini hâmilen mezkûr tarihte saat 14 de Başmüdüriyette müteşekkil komisyona ve şartnamesini göndermek için tahrirat kalemine müracaat eylemeleri. (2602)

SOGUK

Sayesinde

Sıhhat ve konfor

Elektrik Buz Dolapları

425 liradan itibaren

18 ay vade

SATiE

(4802)

PARA BİRİKTİREN RAHAT-EDER

3. K. O.

Satınalma Komisyonu İlânları

M. M. V. SA. AL. KOM. Dan: Yerli mamulâtından 500 adet mahruti çadır kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 15-Temmuz-1933 cumartesi günü saat 15 tedir. İsteklilerin numune ve şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplarile Ankarada M. M. V. SA. AL. komisyonuna müracaatları. (3103), (2751).

* * *

M. M. VE. SA. AL. KOM. dan: Yerli fabrikalar mamulâtından 55.000 metre boz renkten elbiselik kumaş kapalı zarfla münakaseya konmuştur. İhalesi 5 temmuz 933 çarşamba günü saat 15 tedir. İsteklilerin şartname ve nümunesini görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplarile Ankarada M. M. V. SA. AL. komisyonuna müracaatları. (3079) (2555)

* * *

İzmir Mst. Mv. SA. AL. KOMdan: İzmir Mst. MV. Kıt'aları ihtiyacı için 341,000 kilo un kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 4-Temmuz-933 salı günü saat 15 tedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplariyle İzmirde Mst. Mv. Sa. Al. komisyonuna müracaatları. (3086) (2628)

* * *

M. M. V. SA. AL. KOM. dan: Yerli fabrikalar mamulâtından 70.000 metre kışlık elbiselik kumaş kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 28 haziran 933 çarşamba günü saat 15 tedir. İsteklilerin şartname ve nümunesini görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve saatinden evvel teklif ve teminat mektuplarile Ankarada M. M. V. SA. AL. KOM. nuna müracaatları. (3075) (2462

İstanbul 3 üncü icra memurluğundan:

Ankara şehremaneti mimarı iken ikametgâhı meçhul kalan Kemal Bey tarafına:

Mesut Beyin İzmir asliye mahkemesi ticaret dairesinin 19 teşrinisani 341 tarih ve 456 numaralı ilâmı ile ciheti kefaletten dolayı tediye ettiği (650) liranın tahsili hakkında vaki takip talebi üzerine tarafınıza ödeme gönderilmiş ise de mezkûr mahalde olmadığınız ve elyevm ikametgâhınız meçhul kalmış olduğundan ilânen tebliğat icrasına karar verilmiştir. İstenilen paranın masraflarile birlikte otuz gün içinde tediye eylemeniz lazımdır. Borcun tamamına veya bir kısmına yahut alacaklının takibat icrası hakkına dair bir itirazımız var ise gene bu otuz gün içinde şifahen veya yazı ile bildirmeniz ve borcun bir kısmına ettiğiniz halde o kısmın cihet ve miktarını açıkça göstermeniz lâzımdır. Aksi takdirde itiraz etmemiş sayılacağı ve borcu tediye veya itiraz etmediğiniz takdirde gene bu müddet içinde icra ve iflâs kanununun (74) üncü maddesine tevfikan mal beyanında bulunmanız ve mal beyanında bulunmaz iseniz hapisle tazyik olunacaksınız ve hakikate muhalif beyanda bulunursanız hapisle cezalandırılacaksınız ve bu müddet içinde borç ödenmez veya itiraz olunmazsa hakkınızda cebrî icraya devam olunacağı mezkûr ödeme emrinin tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (4824)

SEYRiSEFAiN

Merkezi idaresi Galata köprü aşı B 2623
ŞubeA, Sirkeci Mühürdar zade Han 22640

Mütekaidin eytam ve eramili idarenin Haziran-933 maaşları 24 - Haziran - 933 den 29-Haziran-933 tarihine kadar verilecektir. Behemehal müracaatları. (2892)

Askerî Fabrikalar ilânları

Askerî Fabrikalar umum müdürlüğünden:

Ticarî muhasebe usulleriyle muamelâtına vakıf askerlikle alâkası olmıyan bir muhasip alınacaktır.

İstekliler mektep şahadetname ve hüsnühâl vesikaları ve istidalariyle en çok 30 haziran 933 akşamına kadar Umum müdürlük zat işleri şubesine müracaatları (5333-2880)

Göz Hekimi

Dr. S. Şükrü

Birinci Sınıf Mutehassıs

Babıâli (Ankara caddesi No. 60)

DOKTOR

Hafız Cemal

Dahilî hastalıkları mütehassısı

Divanyolu N. 118 Telefon: 22398

Devlet Demiryolları ilânları

idaremiz için pazarlıkla satın alınacak olan (10) kalem Muşamba fırçası, Çinko levha, Şefdü tren bazubendi, manometre ve bu meyanda Nafia romörkörünün kızağa çekilerek temizlenmesi) Galveniz gaz borusu ve saire gibi muhtelifülcins malzemenin pazarlığı 28 - 6 - 933 tarihine müsadif Çarşanba günü mağazada icra kılınacağından taliplerin yevmi mezkûrda saat 9 dan 11 e kadar isbatı vücut ederek tahriren fiat vermeleri, bu baptaki malzemenin müfredat listesi mağaza dahilinde asılmış olup nümune getirilmesi icap eden malzeme için pazarlık günü nümunelerinin beraber getirilmesi, nümunesiz tekliflerin kabul edilmeyeceği ilân olunur. (2893)

Maarif Vekâletinden:

Darülfünun Kimya Şubesi Mezunlarına:

Orta Tedrisat mekteplerinde Fenbilgisi ve Biyoloji Muallimi olmak istiyen Darülfünun Kimya Şubesi mezunlarının 8 - Temmuz 933 de Ankara'da Gazi Terbiye Enstitüsünde açılacak olan Fenbilgisi ve Biyoloji kursuna devamları lâzımdır. Kurs müddeti bir aydır. Hariçten bu kursa devam etmek istiyenlerin ibateleri Vekâletçe temin olunacaktır. Bu kursa devam etmiyen Kimya şubesi mezunları ayrıca Fizik veya Tabiiye sertifikaları almamışlarsa Orta tedrisat mekteplerinde muallimliğe tayin olunmıyacaklardır. Taliplerin 6 - Temmuz - 933 kadar birer istida ile Vekâlete müracaat etmeleri beyan olunur. (2844)

SATIIK MALZEME

Usküdar - Kadıköy ve Havalisi Halk Tramvayları Türk Anonim Şirketinden :

Çelik tanklarla akümülâtör kavanoz ve plâkları, asit mahlûlü, gaz ve elektrikle müteharrik motör, hurda bakır, pirinç ve demir malzeme ile kullanılmış elbise ve saire satılacaktır. Görmek ve satın almak istiyenler, tekliflerini kapalı zarfla vermek üzere 29 Haziran akşamına kadar Cumadan başka her gün öğleye kadar Şirketin Bağlarbaşında idare Merkezine müracaat edebilirler. (3561)

HER ECZANEDE
2 TABLETLİK

Yeni
ASPİRİN Paketleri
bulabilirsiniz.
Cepte taşımak için hem daha kolay, hem daha temizdir.
Bu yeni ambalâj sizi kıymeti olmayan başka mamulât almaktan korur.

BAYER ASPİRİN 20 ve 2 tabletlik ambalâjlar içinde her yerde bulunur.

3994

Her keseye uygun
Ismarlama kostüm

Usta bir makastar, iki pruva yaparak dikecektir.

22½ Lira; 25½ Lira
27½ Lira; 30½ Lira
34½ Lira

Hereke ve Fesane Kumaşlarından

Yerli Mallar Pazarı

İstanbul: Bahçekapı

(4727)

ERGANi BAKIRI
Türk Anonim Şirketinden:

1—Maden sahasında yapılacak takriben 180 metre uzunluğunda ve 4,10×3,80 metre maktaında bir galeri ile takriben 100 metre derinliğinde ve 3,80 metre kutrunda bir kuyunun inşası kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuştur.

2—Ihale 12 Temmuz1933 tarihine müsadif çarşamba günü Şirketin Istanbul'da Bahçekapısında Taşhan'da kâin merkezi idaresinde yapılacaktır.

3 — Talipler, evvelce bu gibi işleri başarmış olduklarına dair muteber eyrak ibraz ederek, mukavelename ile plân nüshalarını müracaatları tarihinden üç gün sonra Şirketin merkezi idaresinden veya Ergani'deki işletme idaresinden beş lira mukabilinde alabilirler.

4—Münakasaya girmek istiyenler teklif mektuplarını muhtevi kapalı zarf ile fennî vesikalarını mukavelename ahkâmının kabulünü mutazammın imzalı bir varaka ve millî bankaların biri tarafından verilmiş 2000 (iki bin) lira'ık teminat mektubu ile birlikte diğer bir zarfa koyarak, ihale günü saat onbeşe kadar Şirket Müdiriyeti Umumiyesine makbuz mukabilinde tevdi edeceklerdir.

5— Teklif mektuplarının tetkikinden sonra Şirket bu işi münasip gördüğü talibe ihale etmekte veya ihaleyi tehir eylemekte muhtar olacaktır.

6 — Bu hususta başka malûmat almak istiyenler Şirketin merkezi idaresine veya Ergani'deki Işletme idaresine müracaat etmelidir. (4818)

Muhasebe kâtibi aranıyor: Bir ticarethanenin muhasebesinde çalıştırılmak üzere bir kâtip aranıyor. Yazı makinesi kullanabilmesi, bir başka dil bilmesi ve başka bir yerde hizmeti geçmiş bulunması tercih sebebidir. Kendisine elli liraya kadar maaş verilecektir. Yarına kadar matbaamızda, R. P. rumuzuna mektup ve telefonla veya bizzat müracaat etmesi.

İPEKİŞ Bütün Memlekete Yayılıyor

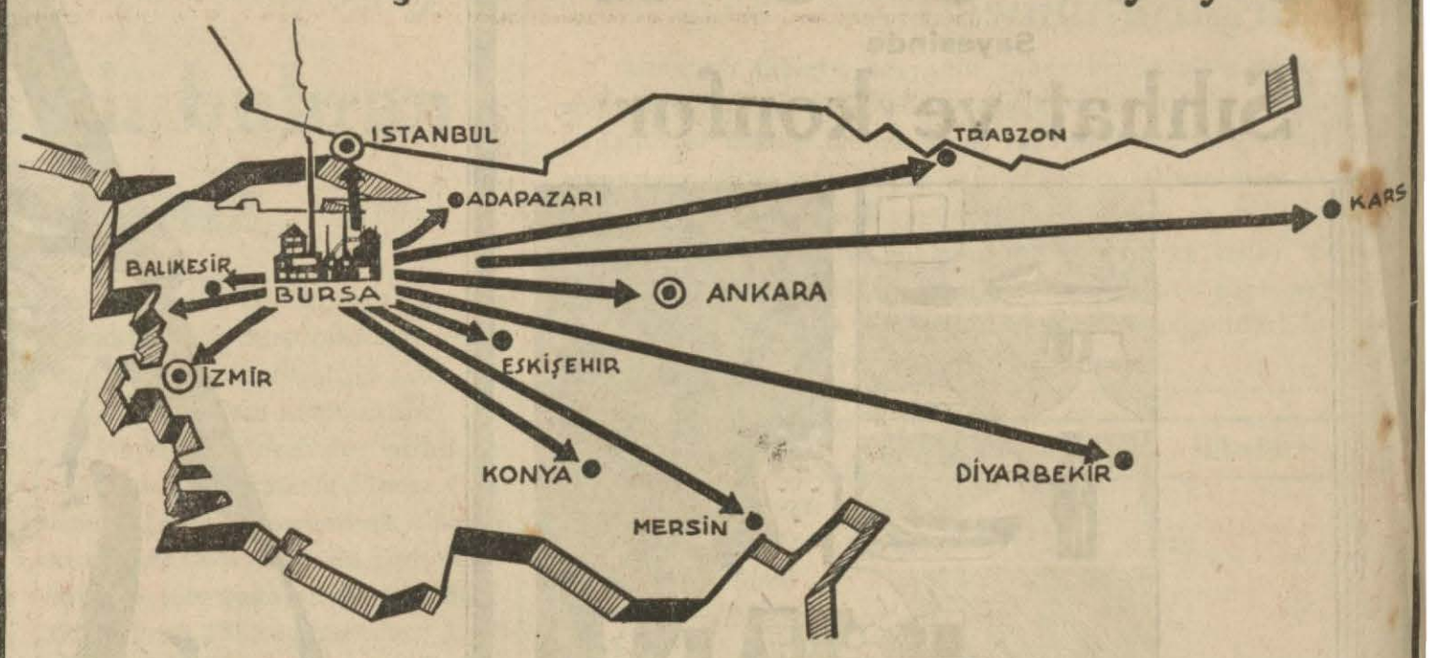

Ipekişin satış mağazaları ve acenteleri her gün çoğalmaktadır. Yukarıdaki harita şimdiki halde mağaza ve acentelerin bulunduğu yerleri göstermektedir.

Kenarlarında **İPEKİŞ** markası yazılı olmıyan kumaşlar İPEKİŞ'in değildir.

Mağazalar

ANKARA
Necati Bey caddesi No. 14

BURSA
Gazi Paşa caddesi Tayyare binası altında

BEYOĞLU
istiklâl caddesinde No. 355

İSTANBUL
Sultan hamamında

İZMİR
Odun pazarı No. 29 - 31

Acenteler

ADAPAZARI
Nuri Bey zade Cemal ve Zekeriya Z. Hakkı Beyler

BALIKESİR
Arap zade Sadettin ve mahtumları Beyler

DİYARBEKİR
Muharrem zade Muharrem Bey

ESKİŞEHİR
imam zade Hasan Basri Bey

KONYA
Izmir pazarı - Küçük Hacı Mehmet mahtumları Mustafa ve Ziya Beyler

MERSİN
Kasap oğlu Kadri Bey

TRABZON
Hacı Müftü zade Temel Nücumî Bey

Bayiler

AYVALIK
Alemdar zade Hasan Alp Bey

KARS
Medet zade Hacı Bey

(4791)

Kumbara bütün bir istikbaldir!

TÜRKİYE İŞ BANKASI

ZAYİ — Kadıköy malmüdürlüğünden almakta olduğum 24609 numaralı maaşımın beratını zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.
(4825) Hafız Muzaffer

Sahibi, MEHMET ASIM
Neşriyat Müdürü: İ. Safa
VKIT Matbaası — Istanbul